

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
ННІ Інформаційних технологій та бізнесу
Кафедра фінансів та бізнесу

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра
на тему: «ОБЛКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

Виконала студентка 2 курсу, групи
ЗМОА-21
спеціальності 071 Облік і
оподаткування
освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»
другого (магістерського) рівня вищої
освіти
Заєць Мартіна Олександрівна

Керівник – кандидат економічних наук, доцент
Іванчук Наталія Володимирівна
Рецензент – директорка Острозького відділення
АТ КБ «ПриватБанк»
Рутковська Олена Ігорівна

«РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ»
Завідувач кафедри фінансів та бізнесу _____ (доц., к.е.н. Шулик
Ю.В.)

(підпис)
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2025 р.

Острог, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	7
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Сутність обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства.....	7
1.2. Нормативно-правове регулювання облікового забезпечення фінансової стійкості підприємства	13
1.3. Методика аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства	20
РОЗДІЛ 2	29
ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «ЕДЕЛЬВІКА».....	29
2.1. Первинний, синтетичний, аналітичний облік і оподаткування формування власного капіталу та зобов'язань підприємства.....	29
2.2. Аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості підприємства	34
2.3. Оцінка внутрішнього аудиту і контролю фінансової стійкості підприємства	56
РОЗДІЛ 3	63
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «ЕДЕЛЬВІКА».....	63
3.1. Покращення обліку власного капіталу та зобов'язань підприємства	63
3.2. Удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства	67
3.3. Підвищення якості внутрішнього аудиту і контролю фінансової стійкості підприємства.....	72
ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	85
ДОДАТКИ.....	91

ВСТУП

Сучасний стан розвитку економіки України, що супроводжується трансформаційними процесами, посиленням конкуренції та нестабільністю зовнішнього середовища, зумовлює необхідність поглибленого наукового аналізу проблем забезпечення фінансової стійкості підприємств. Особливо упродовж останніх років українські підприємства функціонують у складних макроекономічних умовах, які спричинені наслідками пандемії COVID-19 та повномасштабної війни. У зв'язку із пандемією відбулось різке скорочення економічної активності, порушення логістичних ланцюгів, нестабільність попиту. Воєнні дії призвели до руйнування виробничих потужностей, релокації бізнесу та погіршення інвестиційного середовища, що в свою чергу підвищило ризики для функціонування суб'єктів господарювання.

У таких умовах особливої значущості набуває побудова ефективної системи обліково-аналітичного забезпечення, яка забезпечувала б керівництво достовірною, релевантною та своєчасною інформацією для ухвалення управлінських рішень стратегічного й тактичного характеру. Недостатня якість облікових даних, несистемний аналіз фінансових показників, несвоєчасне ідентифікування ризиків та відсутність комплексної методики контролю часто стають причинами порушення платоспроможності підприємств і зниження їх конкурентоспроможності. Саме тому проблема формування дієвої системи обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості є актуальною як у науковому, так і в практичному вимірі.

Проблематика фінансової стійкості активно досліджується у працях українських і зарубіжних науковців. Л.М. Докієнко, О.Й. Вівчар та Т.Ю. Кос активно досліджують актуальні проблеми та методи оцінки фінансової стійкості сучасних підприємств. Не менш вагомий внесок зробили І.В. Томашук, І.О. Томашук., які займаються дослідженням фінансових ризиків, їх класифікацією за впливом на фінансовий стан підприємств. І. А. Бланк, Г. В. Савицька розглядають фінансову стійкість як інтегральний результат

ефективного управління капіталом, структури активів і зобов'язань, рентабельності та ліквідності. Водночас окремі аспекти, пов'язані з методологією обліково-аналітичного забезпечення, оцінкою абсолютних і відносних показників фінансової стійкості, а також інтеграцією цифрових технологій в аналітичний процес, залишаються недостатньо опрацьованими, що зумовлює актуальність даної роботи.

У цьому контексті ПрАТ «Едельвіка», яке спеціалізується на виробництві текстильної продукції, є цікавим об'єктом для дослідження з огляду на його діяльність в умовах високої конкуренції та впливу макроекономічних ризиків. ПрАТ «Едельвіка» характеризується широким асортиментом продукції, орієнтацією на якість та інноваційні підходи до виробництва, що робить його одним із провідних підприємств.

Географічні межі дослідження охоплюють діяльність підприємства на національному ринку, а хронологічні – 2020-2024 роки, що дає можливість розглянути зміни фінансової стійкості в умовах COVID-19, післякризового відновлення та воєнних викликів.

ПрАТ «Едельвіка», як виробник текстильної продукції, має свої особливості діяльності, що впливають на фінансову стійкість. Сезонність попиту, потреба в модернізації виробничих потужностей та інші чинники вимагають від підприємства чіткої стратегії фінансового планування. Для цього необхідно забезпечити якісне аналітичне супроводження процесів прийняття управлінських рішень, що базуються на актуальних і достовірних облікових даних. Обліково-аналітична система має бути адаптованою до специфіки підприємства, що дозволяє тимчасово реагувати на зміни у зовнішньому середовищі та внутрішніх викликах.

Актуальність обраної теми підсилюється ще й тим, що підприємства текстильної промисловості України відзначають значний вплив від макроекономічних факторів, таких як інфляція, нестабільність валютного курсу, зростання витрат на енергоресурс та трудові ресурси. У таких умовах обліково-аналітичне забезпечення виступає інструментом для підтримки

фінансової стійкості підприємства та прийняття стратегічних рішень щодо розвитку.

Метою дослідження є розробка рекомендацій щодо удосконалення організації обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної проблематики.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- визначити сутність обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- дослідити нормативно-правове регулювання облікового забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- розкрити методику аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- оцінити організацію первинного, синтетичного, аналітичного обліку і оподаткування формування власного капіталу та зобов'язань підприємства;
- проаналізувати абсолютні та відносні показники фінансової стійкості підприємства;
- дослідити внутрішній аудит і контроль фінансової стійкості підприємства;
- розробити пропозиції щодо покращення обліку власного капіталу та зобов'язань підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- обґрунтувати способи підвищення якості внутрішнього аудиту і контролю фінансової стійкості підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовою стійкістю підприємства, а предметом — методологічні аспекти обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства.

У процесі виконання дослідження застосовано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів. Теоретичною основою стали аналіз і

синтез, індукція та дедукція, що використані для уточнення сутності фінансової стійкості та обліково-аналітичного забезпечення. Порівняльний, горизонтальний і вертикальний аналіз застосовано для дослідження динаміки та структури власного капіталу і зобов'язань підприємства. Розрахунок відносних показників використано для кількісної оцінки фінансової стійкості.

Основні результати, що відображають наукову новизну дослідження, полягають у тому, що дістали подальший розвиток рекомендації щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства, зокрема для ПрАТ «Едельвіка» запропоновано використання матричного підходу для оцінки фінансових ризиків, розробку сценарного аналізу, впровадження автоматизованої системи моніторингу фінансових потоків, деталізацію рахунків бухгалтерського обліку.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства

Обліково-аналітичне забезпечення фінансової стійкості підприємства є однією з складових системи управління фінансовими ресурсами, адже воно формує інформаційну базу для прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень. Його сутність полягає у комплексному використанні методів бухгалтерського обліку, економічного аналізу, статистики та фінансового менеджменту для оцінювання рівня стійкості підприємства, визначення чинників її формування та розроблення шляхів зміцнення.

В умовах глобальної нестабільності, інфляційних процесів, коливання валютних курсів, зростання конкуренції та воєнних ризиків особливої актуальності набуває проблема забезпечення фінансової стійкості підприємства. Саме фінансова стійкість є тим фактором, який визначає стабільність функціонування, здатність протистояти кризовим явищам, підтримувати ліквідність, платоспроможність і фінансову незалежність. Вона є запорукою безперервності господарської діяльності, своєчасного виконання зобов'язань перед партнерами, державою та працівниками, а також основою для реалізації стратегічних цілей розвитку підприємства

На думку Л. М. Докієнка, «фінансова стійкість підприємства являє собою об'єкт фінансового управління господарською діяльністю та характеризує такий стан фінансових ресурсів, їх формування, розподіл і використання, що забезпечує пропорційний, збалансований розвиток підприємства за збереження платоспроможності та кредитоспроможності в умовах припустимого рівня ризику [1, с. 1]. Такий підхід підкреслює, що

фінансова стабільність не є статичним станом, а динамічним процесом, що потребує постійного моніторингу, адаптації та управління.

Фінансова стійкість відображає стан фінансових ресурсів, їх розміщення та використання з метою забезпечення стабільного розвитку. Її економічна сутність полягає у здатності підприємства підтримувати рівновагу між власними та залученими коштами, ефективно формувати й використовувати капітал, забезпечуючи при цьому фінансову незалежність і можливість відтворення діяльності.

У науковій літературі існують різні підходи до визначення сутності фінансової стійкості. Так, Г. В. Савицька визначає її як «здатність підприємства забезпечувати постійне перевищення доходів над витратами, що створює умови для самофінансування і незалежності від зовнішніх джерел» [2, с. 52]. На думку І. А. Бланка, фінансова стійкість – це «результат ефективного управління капіталом, який гарантує стабільність платоспроможності та ліквідності в умовах змін кон'юнктури» [3, с. 29].

Під впливом вищезгаданих викликів (нестабільність валютного курсу, інфляційний тиск, перебої у постачанні, зміна податкового середовища, пандемія та воєнний стан) фінансова стійкість стає стратегічною передумовою розвитку бізнесу. Вона визначає здатність підприємства забезпечувати ліквідність, платоспроможність, прибутковість і відновлення капіталу. Водночас, як зазначає О.Й. Вівчар, «втрата фінансової стійкості призводить до зростання фінансових витрат, втрати довіри інвесторів та партнерів, зменшення конкурентоспроможності та ризику банкрутства» [4, с. 4].

Проблема підтримання фінансової стійкості в сучасних умовах посилюється через високий рівень невизначеності бізнес-середовища. За результатами досліджень І.В. Томашук, у структурі ризиків, що впливають на фінансовий стан підприємств велику частку становлять зовнішні чинники, які не контролюються підприємством, зокрема слабка та нестабільна економіка, економічна криза, підвищення рівня конкуренції тощо [5, с. 4]. Це підкреслює, що для ефективного управління фінансовою стійкістю необхідна не лише

потужна стратегія, але й надійна система інформаційного забезпечення, яка дозволяє швидко реагувати на зміни середовища.

Відтак, актуальність проблеми фінансової стійкості зумовлює потребу у формуванні дієвого механізму її підтримання. Одним із ключових інструментів цього механізму є система обліково-аналітичного забезпечення, яка виступає інформаційною базою для прийняття управлінських рішень. Складники обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством представлено на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Складники обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства

*Джерело: побудовано автором на основі [6].

Обліково-аналітичне забезпечення фінансової стійкості підприємства формується у межах двох взаємопов'язаних блоків – облікового та аналітичного забезпечення, кожен з яких виконує специфічні функції в системі управління фінансовою стійкістю та забезпечує різні рівні інформаційного наповнення управлінських процесів.

Облікове забезпечення становить «фундамент» інформаційної системи підприємства, оскільки охоплює повний комплекс первинних документів, реєстрів, облікових записів та звітних форм, що відображають результати господарських операцій. Первинні документи відповідно до ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 липня 1999 року (далі – Закон України № 996-XIV) є обов’язковою підставою для бухгалтерського обліку та містять відомості про факт здійснення господарської операції, її кількісні, вартісні та якісні характеристики. Їх належне оформлення забезпечує доказовість інформації та дозволяє відтворити реальний економічний зміст операцій, що є передумовою для формування достовірних даних обліку та подальшого аналізу фінансової стійкості.

На основі первинних документів ведуться реєстри синтетичного та аналітичного обліку, які забезпечують систематизацію інформації за видами активів, капіталу, зобов’язань та фінансових результатів. Синтетичні реєстри узагальнюють показники за економічно однорідними групами, тоді як аналітичні деталізують їх у розрізі контрагентів, видів ресурсів, термінів погашення, джерел фінансування тощо. У науковій літературі підкреслюється, що саме взаємодія синтетичного та аналітичного рівнів обліку забезпечує глибину та структурованість облікової інформації, створюючи умови для всебічної оцінки фінансової стійкості підприємства [7, 125].

Важливим компонентом облікового забезпечення є внутрішня управлінська звітність, яка формується для оперативного контролю діяльності структурних підрозділів та моніторингу виконання бюджетів. До її складу входять:

- оперативні фінансові зведення;
- бюджети доходів та витрат;
- аналітичні таблиці внутрішнього контролінгу;
- звіти про виконання планових показників, що дозволяє своєчасно виявляти відхилення та оцінювати їхній вплив на фінансову стійкість.

Завершальним та найбільш значущим елементом облікового забезпечення є фінансова звітність, зміст, структура та принципи формування якої регламентуються Законом № 996-XIV, а також Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі – НП(С)БО) або Міжнародними стандартами фінансової звітності (далі – МСФЗ) залежно від категорії підприємства. Закон визначає обов'язок суб'єктів господарювання подавати правдиве, повне й неупереджене уявлення про фінансовий стан та результати діяльності, дотримуючись принципів достовірності, зіставності, послідовності та превалювання сутності над формою [8]. Саме ці принципи забезпечують аналітичну придатність фінансової звітності для оцінювання фінансової стійкості, оскільки дозволяють визначати пропорції між складом активів і структурою джерел їх фінансування, ступінь залежності від зовнішнього капіталу, наявність власних оборотних коштів, рівень ліквідності, платоспроможності, рентабельності та фінансової автономії.

У комплексі з фінансовою важливу роль відіграють податкова та статистична звітність, які формують додатковий інформаційний спектр для аналітичної оцінки фінансової стійкості. Податкова звітність відображає суму та структуру податкових зобов'язань, динаміку податкового навантаження, наявність переплат, податкових ризиків і спорів, що прямо або опосередковано впливають на фінансові ресурси підприємства та його стійкість у контексті виконання фіскальних зобов'язань.

Статистична звітність доповнює фінансові дані узагальненими показниками у виробничій, інвестиційній, кадровій, інноваційній та соціально-економічній сферах, що дозволяє більш комплексно оцінити ресурсний потенціал підприємства, його динаміку розвитку та структурні зміни. Дані статистичної звітності є важливими для порівняльного аналізу з іншими підприємствами галузі, оцінки конкурентних позицій, визначення середньогалузевих норм фінансової стійкості та виявлення системних ризиків, пов'язаних із галузевою кон'юнктурою.

Аналітичне забезпечення формує другий рівень оброблення інформації, трансформуючи облікові дані у систему аналітичних показників, висновків та прогнозів.

Центральним елементом аналітичного забезпечення є аналітичні розрахунки, які охоплюють застосування методів вертикального, горизонтального, трендового, факторного та коефіцієнтного аналізу для комплексної діагностики фінансового стану. Ці методи дозволяють вимірювати ліквідність, платоспроможність, структуру капіталу, ступінь фінансової незалежності, якість обороту активів, рівень рентабельності та інші параметри, що характеризують фінансову стійкість не лише кількісно, а й структурно.

Важливим компонентом аналітичного забезпечення є планова інформація, яка представлена оперативними, місячними, квартальними та річними планами і бюджетами. Вона відображає прогнозовані управлінські наміри підприємства та окреслює систему цілей, відхилення від яких дозволяють оцінити ефективність реалізованої фінансової політики. У цьому контексті планові показники є не лише контрольною базою, а й інформаційною моделлю майбутнього фінансового стану, що дає змогу зіставляти фактичні результати з очікуваними і виявляти причини відхилень.

Прогнозна аналітична інформація завершує логіку аналітичного забезпечення і формує стратегічний рівень його функціонування. Вона ґрунтується на використанні економіко-математичних моделей, методів оброблення часових рядів, сценарного та імовірнісного аналізу, що дозволяє моделювати можливі траєкторії розвитку підприємства, оцінювати ризики втрати рівноваги, визначати граничні значення фінансових показників і формувати альтернативні сценарії дій. Прогнозні розрахунки забезпечують випереджальне управління, створюючи можливість не лише реагувати на зміни, а й передбачати їх, що є критично важливим в умовах економічної нестабільності та невизначеності.

Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення фінансової стійкості підприємства становить цілісну, багаторівневу інформаційно-управлінську

систему, у межах якої здійснюється повний цикл формування, трансформації та інтерпретації економічної інформації. Обліковий блок забезпечує фактологічну достовірність та нормативно верифіковану основу даних, надаючи структуровані відомості про активи, зобов'язання, капітал, фінансові результати, податкові платежі та інші параметри діяльності.

Аналітичне забезпечення, у свою чергу, виконує функцію інтелектуальної обробки облікових даних, перетворюючи їх на систему аналітичних показників, висновків та прогнозів, що відображають стан і динаміку фінансової стійкості.

Взаємодія облікового та аналітичного забезпечення створює інформаційно-аналітичний контур, що забезпечує системність, комплексність та достовірність оцінювання фінансового стану. Така інтеграція дає змогу підприємству не лише фіксувати результати господарської діяльності, а й активно прогнозувати та управляти показниками фінансової стійкості, забезпечуючи адаптивність до змін зовнішнього середовища, мінімізацію ризиків та формування стратегічної фінансової політики.

1.2. Нормативно-правове регулювання облікового забезпечення фінансової стійкості підприємства

Нормативно-правове регулювання облікового забезпечення фінансової стійкості підприємства в Україні є фундаментальною складовою системи фінансового управління, оскільки саме нормативна база визначає принципи, правила та методи формування, узагальнення й аналізу інформації про фінансовий стан суб'єктів господарювання. Ця система спрямована на забезпечення достовірності, повноти та порівнюваності облікових даних, що слугують підґрунтям для оцінки фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності та інших ключових характеристик діяльності підприємства.

Основу правового поля у сфері бухгалтерського обліку та звітності становить Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [8]. Цей Закон закріплює основні принципи ведення бухгалтерського

обліку – повне висвітлення, послідовність, обачність, нарахування та відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою. Саме ці принципи гарантують реальність і об'єктивність відображення господарських процесів, забезпечуючи можливість правильного визначення показників, що характеризують фінансову стійкість підприємства.

Встановлення законодавчих вимог до складу, структури та змісту фінансової звітності сприяє створенню єдиної інформаційної бази, яка забезпечує порівнюваність і уніфікацію даних у часі та між суб'єктами господарювання. У результаті формується стабільна методологічна основа для аналізу структури активів і пасивів, співвідношення власного і позикового капіталу, динаміки зобов'язань і ефективності використання ресурсів.

Важливе значення мають норми Закону, що регулюють формування облікової політики підприємства. В межах цієї політики визначаються методи оцінки активів і зобов'язань, способи амортизації, порядок формування резервів, критерії визнання доходів і витрат, тобто ті аспекти, які безпосередньо впливають на структуру капіталу та фінансові результати. Вірно сформована облікова політика забезпечує стабільність показників звітності, відповідно створює надійну інформаційну основу для оцінки фінансової стійкості.

Закон також виконує регулятивну функцію, встановлюючи механізми державного управління у сфері обліку. Міністерство фінансів України (далі – МФУ) як уповноважений орган забезпечує методологічну єдність і контроль за застосуванням положень (стандартів) бухгалтерського обліку, що сприяє послідовності та цілісності системи облікового забезпечення.

Закон визначає персональну відповідальність керівництва за організацію бухгалтерського обліку, достовірність звітності та своєчасність її подання. Таке нормативне закріплення підвищує рівень фінансової дисципліни, сприяє якісному контролю за обліковими процесами й зменшує ризики викривлення фінансової інформації. У результаті підвищується достовірність облікових даних, на яких ґрунтується аналіз фінансової стійкості, та зміцнюється довіра до управлінських рішень, прийнятих на їх основі.

Важливу роль у формуванні національної системи обліку відіграють НП(С)БО, затверджені МФУ. Саме вони визначають методологічні засади ведення обліку та складання звітності для більшості підприємств, окрім тих, що зобов'язані застосовувати МСФЗ. Зокрема, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» встановлює склад фінансової звітності, її структуру, зміст і якісні характеристики. Цей стандарт передбачає принципи повного висвітлення, обачності, автономності, послідовності та превалювання сутності над формою, що забезпечують достовірне відображення фінансового стану підприємства [9].

НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» регламентує порядок виявлення та виправлення суттєвих і несуттєвих помилок минулих періодів, уточнює процедуру внесення змін до облікових оцінок та облікової політики. У межах цього стандарту визначено, що суттєві помилки підлягають ретроспективному виправленню, тобто коригуванню залишків власного капіталу та порівняльної інформації у фінансових звітах [10].

Особливої уваги заслуговує норма НП(С)БО 6 про зміни облікових оцінок, що відображають перегляд передбачуваних економічних умов або уточнення інформації, яка стала доступною після складання попередньої звітності. Такі зміни впливають на майбутні періоди і можуть змінювати величину амортизації, оцінку резервів, визнання знецінення активів чи інші критично важливі показники, що прямо впливають на оцінку фінансової стійкості.

Важливими для облікового забезпечення є стандарти, що регламентують оцінку активів. Зокрема, НП(С)БО 7 «Основні засоби» [11] регулює порядок їх визнання, оцінки, амортизації, переоцінки та вибуття. Коректне застосування норм цього стандарту гарантує достовірність показників вартості необоротних активів, що є складовою розрахунків коефіцієнтів забезпеченості власними джерелами фінансування. НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [12] та НП(С)БО 9 «Запаси» [13] визначають порядок оцінки та відображення тих ресурсів, які формують обіговий капітал підприємства. Саме достовірна оцінка активів є

базою для обчислення абсолютних показників фінансової стійкості, таких як надлишок або нестача власних оборотних засобів. Ці стандарти впливають на визначення вартості активів у балансі, що в свою чергу визначає рівень забезпеченості підприємства власними та позиковими ресурсами.

Для відображення структури джерел фінансування вирішальне значення має НП(С)БО 11 «Зобов'язання», яке регламентує класифікацію боргових зобов'язань на довго- та короткострокові, порядок їх визнання, оцінки та погашення [14]. Відповідно до його положень, зобов'язання відображаються у звітності в сумі, необхідній для їх погашення, що забезпечує реальність оцінки рівня фінансового ризику підприємства. Аналогічно, НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти» регулює порядок відображення зобов'язань і вимог, що виникають у результаті фінансових операцій, забезпечуючи прозорість фінансової звітності та оцінку ризиків, пов'язаних із фінансовими ресурсами [15].

Особливу увагу у нормативній базі приділено НП(С)БО 25 «Фінансова звітність суб'єкта малого підприємництва», який установлює зміст і форму фінансової звітності малого підприємства в складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м), а також зміст і форму фінансової звітності мікропідприємства в складі Балансу (форма № 1-мс) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-мс) та порядок їх заповнення, відповідно спрощує вимоги до складання звітності [16]. Незважаючи на спрощену форму, цей стандарт також передбачає відображення основних показників, необхідних для оцінки фінансової стійкості, що забезпечує можливість аналізу навіть для малих суб'єктів господарювання.

Поряд із національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, що регулюють методологічні основи ведення обліку та складання звітності, в Україні поступово формується система, гармонізована з міжнародними підходами. Незважаючи на те, що НП(С)БО залишаються основним регулятором для більшості підприємств, вони базуються на тих самих принципах, що й Міжнародні стандарти фінансової звітності, зокрема

принципах повного висвітлення, нарахування, обачності та превалювання сутності над формою.

В Україні правовий статус застосування МСФЗ визначено у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Відповідно до частини другої статті 12¹ цього Закону, складання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності є обов'язковим для окремих категорій суб'єктів господарювання, що становлять суспільний інтерес. До таких підприємств належать:

- публічні акціонерні товариства, чий цінні папери допущені до торгів на фондових біржах;
- банки, страхові компанії, кредитні спілки та інші фінансові установи;
- підприємства, що здійснюють діяльність у видобувній, енергетичній та комунікаційній галузях, які мають суттєвий вплив на економіку;
- державні підприємства, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави.

Крім того, інші юридичні особи можуть добровільно прийняти рішення про ведення обліку і складання звітності за МСФЗ, якщо це доцільно з точки зору залучення іноземних інвестицій, виходу на міжнародні ринки чи підвищення репутації підприємства. Таке рішення має бути закріплене наказом про облікову політику підприємства, після чого воно зобов'язане застосовувати МСФЗ послідовно протягом усіх наступних звітних періодів [8].

Основні принципи МСФЗ ґрунтуються на перевазі сутності над формою, прозорості, нейтральності, доречності та зіставності інформації. Це означає, що фінансова звітність має відображати реальний економічний зміст операцій, а не лише їх юридичну форму, що істотно підвищує якість інформації для аналізу фінансової стійкості. На відміну від НП(С)БО, які містять детальні інструкції,

МСФЗ орієнтовані на принциповий підхід, що надає підприємствам певну свободу професійного судження при формуванні звітності.

Ключовими міжнародними стандартами, що безпосередньо впливають на оцінку фінансової стійкості, є:

- МСБО 1 «Подання фінансової звітності», який визначає структуру, зміст та мінімальні вимоги до складу фінансової звітності. Він встановлює принципи «діяльності, що триває» та «нарахування доходів і витрат», які є базовими для правильного відображення фінансового стану підприємства [17].
- МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» забезпечує інформацію про джерела надходження та напрямки використання грошових коштів, що є критично важливим для аналізу платоспроможності та фінансової стабільності підприємства [18].
- МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках і помилки» регулює послідовність у застосуванні облікових методів, що гарантує порівнюваність звітності між періодами [19].
- МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» встановлює правила класифікації та оцінки фінансових активів і зобов'язань, а також визначення очікуваних кредитних збитків, що суттєво впливає на оцінку ризиковості та стійкості фінансової структури підприємства [20].
- МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» визначає концепцію справедливої вартості активів і зобов'язань, що сприяє більш реалістичному відображенню майнового стану підприємства [21].

Наступним важливим елементом нормативного поля є накази та методичні рекомендації Міністерства фінансів України, які деталізують застосування положень законодавства та стандартів. Зокрема, наказ МФУ № 433 від 28.03.2013 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності» визначає порядок заповнення кожної форми звітності, структуру статей та їх зміст [22]. Це сприяє однаковому підходу до представлення облікової інформації, що підвищує точність і порівнюваність аналітичних розрахунків фінансової стійкості.

Крім того, наказ МФУ №291 від 30.11.1999 р. «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» [23] та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій (далі – План рахунків бухгалтерського обліку) регулюють порядок ведення синтетичного й аналітичного обліку [24]. Саме єдина структура рахунків забезпечує можливість систематизації даних для розрахунку показників фінансової стійкості, таких як співвідношення власних і позикових коштів, обсяг оборотних активів та інші індикатори.

Додатково до системи нормативного забезпечення входять постанови Кабінету Міністрів України, що визначають окремі аспекти звітності державного сектору, подання статистичних даних або регулюють вимоги до розкриття інформації публічними підприємствами. Так, наприклад, постанови щодо подання фінансової звітності в електронній формі через єдиний державний портал сприяють централізованому збору даних і підвищують рівень прозорості фінансової інформації.

Суттєвим компонентом нормативного середовища є також Методичні рекомендації з аналізу фінансової звітності, затверджені Центральною спілкою споживчих товариств України від 28.07.2006р. [25]. Цей документ містить методику розрахунку й оцінки показників платоспроможності, ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості, що дозволяє узгодити облікові дані з аналітичними розрахунками. Завдяки такій методичній інтеграції між обліком і аналізом формується завершена система обліково-аналітичного забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства.

Таким чином, нормативно-правова база облікового забезпечення фінансової стійкості підприємства в Україні є багаторівневою та комплексною системою, яка включає закони, національні стандарти бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти фінансової звітності, методичні рекомендації та підзаконні нормативні акти. Вона забезпечує єдність методологічних підходів до формування облікової інформації, її достовірність і порівнюваність у часі та

просторі. Саме на основі регламентованих стандартів формується інформаційна база для аналітичної оцінки фінансової стійкості, що дає можливість обґрунтовано приймати управлінські рішення та підвищувати ефективність фінансової політики підприємства.

1.3. Методика аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства

Аналітичне забезпечення фінансової стійкості підприємства охоплює сукупність методів, принципів і процедур збору, обробки, інтерпретації та використання фінансово-економічної інформації з метою оцінювання здатності підприємства забезпечувати рівновагу між джерелами фінансування та потребами у капіталі. В умовах трансформації національної економіки України, інтеграції у міжнародний фінансовий простір і впровадження стандартів прозорості звітності, методика аналітичного забезпечення набуває стратегічного значення для прийняття управлінських рішень, спрямованих на збереження стабільності, підвищення рентабельності та мінімізацію фінансових ризиків.

У сучасній українській економічній науці аналітичне забезпечення фінансової стійкості розглядається як безперервний процес спостереження та оцінки динаміки фінансових показників підприємства, що здійснюється на основі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Первинним джерелом інформації для такого аналізу виступають дані балансу (Звіту про фінансовий стан) та Звіту про фінансові результати, які відображають структуру активів, пасивів, капіталу, доходів і витрат підприємства. Відповідно до Закону № 996-XIV, фінансова звітність повинна забезпечувати користувачів достовірними даними про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів для прийняття економічно обґрунтованих рішень [8].

Методика аналітичного забезпечення фінансової стійкості включає кілька логічно взаємопов'язаних етапів, що формують єдиний аналітичний цикл. На підготовчому етапі здійснюється збір, перевірка та систематизація даних

бухгалтерського обліку, їх трансформація у формат, придатний для аналітичної обробки. Цей етап має забезпечити повноту, порівнянність і достовірність інформації. Особливо важливим є забезпечення узгодженості показників звітності, складеної за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Наступним етапом є діагностика фінансового стану підприємства, яка передбачає застосування методів горизонтального, вертикального та трендового аналізу. Горизонтальний аналіз дає змогу простежити зміни окремих статей звітності у динаміці, визначити темпи зростання чи зниження основних фінансових показників. Вертикальний аналіз дозволяє встановити структуру активів і пасивів, визначити частку власного та позикового капіталу у загальних джерелах фінансування, виявити пропорції між необоротними й оборотними активами, що безпосередньо впливають на фінансову стійкість. Трендовий аналіз забезпечує виявлення тенденцій у зміні показників фінансової стійкості за тривалий період, що важливо для прогнозування майбутнього фінансового стану.

Особливе місце у методиці посідає розрахунок системи абсолютних показників фінансової стійкості. У складі абсолютних показників фінансової стійкості виділяють групу показників наявності джерел формування запасів та групу показників забезпеченості запасів джерелами їх формування.

До першої групи належать показники, що характеризують обсяг окремих джерел за рахунок яких підприємство формує свої запаси:

– *власні джерела формування запасів (Дв)*, який визначається як різниця між величиною власного капіталу підприємства і сумою його необоротних активів:

$$Дв = ВК - НА, \quad (1.1)$$

де *ВК* - власний капітал підприємства;

– *власні і довгострокові позикові джерела формування запасів (Двп)* відображає суму власних джерел покриття запасів та довгострокових зобов'язань і забезпечень:

$$Двп = Дв + ДЗ = (ВК + ДЗП) - НА, \quad (1.2)$$

де *ДЗП* - довгострокові зобов'язання і забезпечення;

– *загальна величина основних джерел формування запасів (Дз)* дорівнює сумі попереднього показника і величини короткострокових кредитів банків і позик:

$$Дз = Двп + КК = (ВК + ДЗП + КК) - НА, \quad (1.3)$$

де *КК* - короткострокові кредити банків і позики, що залучаються для формування запасів [26, с.1].

Вищезазначеним показникам наявності джерел формування запасів відповідають три показники другої групи - *показники забезпеченості запасів джерелами їх формування*:

– *надлишок (+) або нестача (-) власних джерел формування запасів (E_1):*

$$E_1 = Дв - З, \quad (1.4)$$

де *З* - запаси підприємства;

– *надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів (E_2):*

$$E_2 = Двп - З, \quad (1.5)$$

– *надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів (E_3):*

$$E_3 = Дз - З. \quad (1.6)$$

Залежно від рівня забезпеченості запасів джерелами їх формування виділяють чотири типи фінансової стійкості підприємства (рис. 1.2).

Абсолютна фінансова стійкість характеризується тим, що всі запаси та витрати повністю забезпечені власними джерелами фінансування, тобто значення всіх трьох показників (E_1 , E_2 , E_3) є невід'ємними. Такий стан свідчить про повну незалежність підприємства від кредиторів і зовнішніх інвесторів, високу ліквідність та відсутність ризику неплатоспроможності.

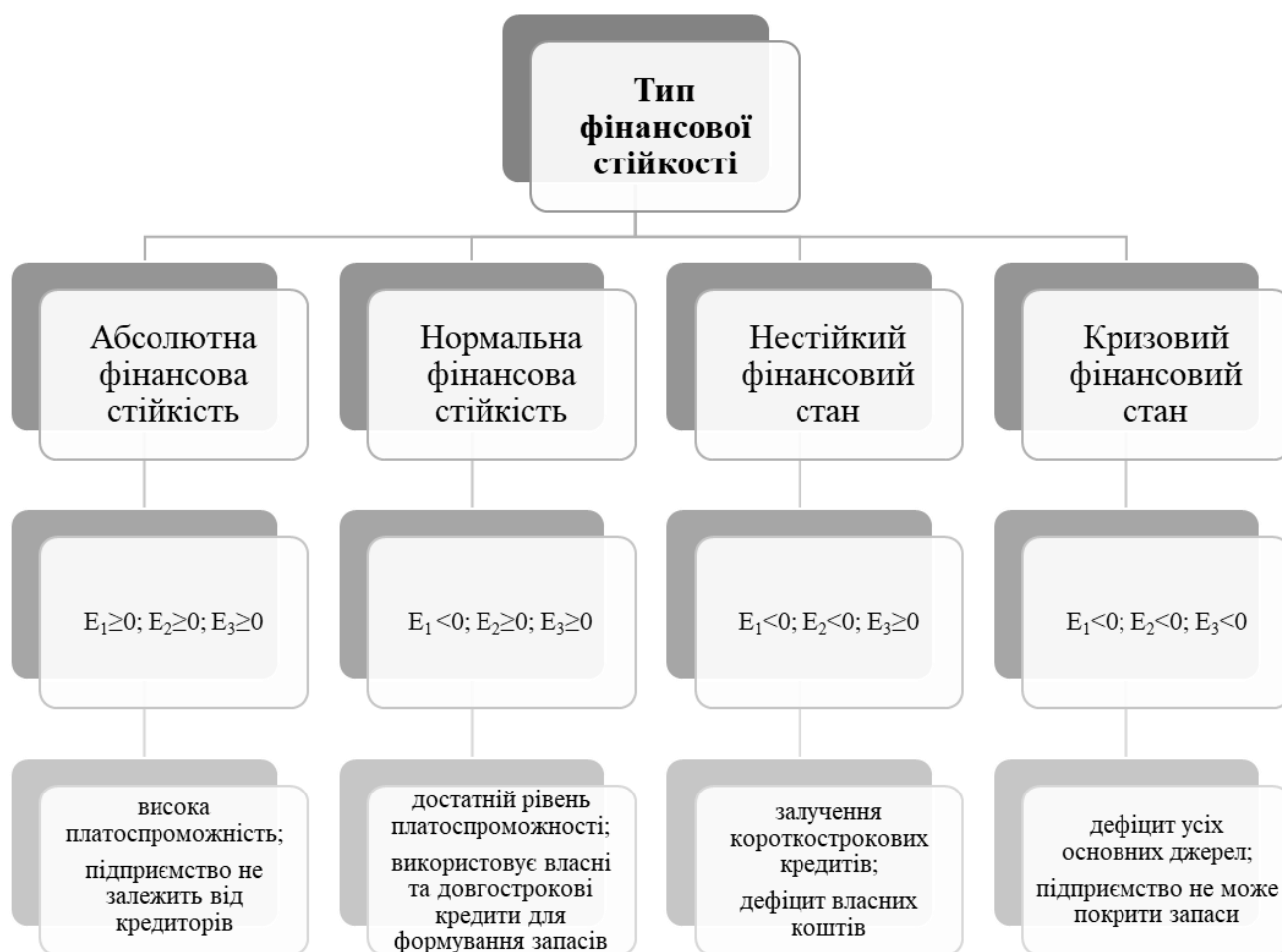

Рис.1.2. Типи фінансової стійкості

*Джерело: розроблено автором на основі [26].

Нормальна фінансова стійкість є оптимальним станом фінансової рівноваги підприємства, при якому власні кошти частково доповнюються довгостроковими позиковими джерелами. Це означає, що показник $E_1 < 0$ (нестача власних джерел для формування запасів), але E_2 і E_3 мають додатні значення. У цьому випадку підприємство підтримує стабільну платоспроможність і забезпечує фінансування поточної діяльності за рахунок стійких довгострокових зобов'язань, таких як кредити, лізинг чи облігаційні позики.

Нестійкий фінансовий стан відображає певний дисбаланс у структурі капіталу та зростання залежності підприємства від короткострокових позикових коштів. Для цього типу характерна ситуація, коли власних і довгострокових джерел (E_1, E_2) недостатньо для фінансування запасів, проте загальна сума основних джерел (E_3) покриває їх вартість, тобто $E_1 < 0, E_2 < 0, E_3 \geq 0$.

Нестійкий стан свідчить про напружене фінансове становище підприємства, коли значна частина запасів формується за рахунок короткострокових кредитів та поточних зобов'язань.

Кризовий (критичний) фінансовий стан характеризує найнижчий рівень фінансової стійкості підприємства. Його сутність полягає у дефіциті всіх основних джерел формування запасів, тобто показники E_1 , E_2 і E_3 мають від'ємні значення. Це означає, що підприємство не спроможне забезпечити покриття запасів навіть за рахунок короткострокових кредитів, і для збереження платоспроможності вимушене порушувати строки розрахунків з постачальниками, бюджетом або персоналом. Такий стан супроводжується накопиченням простроченої кредиторської заборгованості, зростанням витрат на обслуговування боргу та втратою довіри з боку контрагентів.

На наступному етапі застосовують відносні показники фінансової стійкості, які забезпечують можливість порівняння результатів за різні періоди діяльності. Ключовими серед них є:

- коефіцієнт автономії, який характеризує ступінь незалежності підприємства від запозичень;
- коефіцієнт фінансової залежності, який характеризує залежність від зовнішніх запозичень, тобто обернений показник до коефіцієнту автономії;
- коефіцієнт маневреності власного капіталу відображає, яке частину власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності;
- коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами характеризують рівень забезпеченості ресурсами для проведення незалежної фінансової політики;
- коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу (коефіцієнт фінансової стійкості) показує скільки грн. власного капіталу припадає на 1 грн. залученого капіталу;

- коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу (коефіцієнт фінансового ризику; фінансування) показує скільки грн. залученого капіталу припадає на 1 грн. власного капіталу;
- коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами відображає, яка частина оборотних активів забезпечується за рахунок власних засобів;
- коефіцієнт співвідношення реальних активів і вартості майна показує скільки грн. реальних активів припадає на 1 грн. вартості майна;
- коефіцієнт поточних зобов'язань характеризує питому вагу поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування;
- коефіцієнт довгострокових зобов'язань відображає частку довгострокових зобов'язань у загальній сумі джерел формування;
- коефіцієнт співвідношення необоротних і власних коштів характеризує рівень забезпеченості необоротних активів власними коштами [27].

Баланс виступає ключовим джерелом даних про фінансовий стан підприємства, на основі яких здійснюється розрахунок вищезазначених показників. Відповідно, у табл. 1.1 наведено систематизовану методику їх визначення.

Таблиця 1.1

Методика розрахунку показників фінансової стійкості підприємств на основі
Балансу підприємства

Показники	Методика розрахунку з Балансу підприємства
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$K_{\Phi H} = \frac{p.1495}{p.1900} \quad (1.7)$
Коефіцієнт фінансової залежності	$K_{\Phi 3} = \frac{p.1900}{p.1495} \quad (1.8)$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$K_{\text{МВК}} = \frac{p.1195 - p.1695}{p.1495} \quad (1.9)$
Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу (коефіцієнт фінансової стійкості)	$K_{\Phi C} = \frac{p.1495}{p.1595 + p.1695} \quad (1.10)$

Продовження табл.1.1

Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу (коефіцієнт фінансового ризику)	$K_{ФР} = \frac{p.1595 + p.1695}{p.1495}$ (1.11)
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$K_{ЗВОЗ} = \frac{p.1495 - 1095}{p.1195}$ (1.12)
Коефіцієнт поточних зобов'язань	$K_{ПЗ} = \frac{p.1695}{p.1900}$ (1.13)
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	$K_{ПЗ} = \frac{p.1595}{p.1900}$ (1.14)
Коефіцієнт співвідношення необоротних і власних коштів	$K_{НА/ВК} = \frac{p.1095}{p.1495}$ (1.15)

*Джерело: розроблено автором на основі [27].

Варто вищезазначені показники, які характеризують фінансову стійкість підприємства порівняти із рекомендованими нормативними показниками, які наведені у табл.1. 2.

Таблиця 1.2

Економічний зміст показників фінансової стійкості та оптимальне значення

Показники	Економічний зміст	Оптимальне значення
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	показує частку власного капіталу у загальній сумі джерел фінансування підприємства	>0,5 (зростання)
Коефіцієнт фінансової залежності	показує частку позикового капіталу у загальній сумі фінансових джерел підприємства.	<2 (зменшення)
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	показує частку власного капіталу, що знаходиться у формі оборотних активів.	0,3–0,5
Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу (коефіцієнт фінансової стійкості)	показує скільки грн. власного капіталу припадає на 1 грн. залученого капіталу	0,75–0,9
Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу (коефіцієнт фінансового ризику)	показує скільки грн. залученого капіталу припадає на 1 грн. власного капіталу	<1
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	показує, яка частина оборотних активів забезпечується за рахунок власних засобів	0,5–0,8
Коефіцієнт поточних зобов'язань	відображає частку короткострокових зобов'язань у загальній сумі джерел фінансування підприємства	>0,5

Продовження табл.1.2

Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	показує частку довгострокових зобов'язань у структурі капіталу	<0,2
Коефіцієнт співвідношення необоротних і власних коштів	визначає, наскільки власний капітал покриває інвестиції в необоротні активи	> 0,5

*Джерело: розроблено автором на основі [27]

Крім класичних коефіцієнтних підходів, сучасна методика аналітичного забезпечення передбачає використання факторного аналізу, який дає змогу визначити вплив окремих чинників на зміну рівня фінансової стійкості.

Окремий напрям у методиці аналітичного забезпечення становить аналіз ризиків фінансової нестабільності. Для оцінки ймовірності втрати фінансової рівноваги застосовуються індекси Альтмана (Z-score), Спрінгейта, Лісса, Таффлера та інші інтегральні моделі, які враховують поєднання коефіцієнтів ліквідності, рентабельності, оборотності активів та структури капіталу. Ці моделі широко використовуються для прогнозування загрози банкрутства та визначення «зони фінансової безпеки» підприємства [28, с.112].

Методика аналітичного забезпечення має тісний зв'язок із системою управлінського обліку, адже результати аналітичного аналізу використовуються для формування бюджетів, визначення цільових орієнтирів фінансової політики та контролю за ефективністю їх виконання.

Отже, методика аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства є цілісною системою інструментів і процедур, спрямованих на комплексну оцінку фінансового стану та визначення здатності підприємства підтримувати рівновагу між джерелами фінансування й потребами у капіталі. Застосування абсолютних та відносних показників дозволяє всебічно охарактеризувати забезпеченість підприємства власними ресурсами, визначити ступінь залежності від позикових коштів і встановити тип фінансової стійкості.

Методика базується на поєднанні горизонтального, вертикального, трендового аналізу, що дає змогу дослідити структуру активів і пасивів,

оцінити динаміку фінансових показників та виявити ключові чинники, які формують фінансову рівновагу.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «ЕДЕЛЬВІКА»

2.1. Первинний, синтетичний, аналітичний облік і оподаткування формування власного капіталу та зобов'язань підприємства

Приватне акціонерне товариство «Едельвіка» (далі – ПрАТ) є одним із провідних українських підприємств текстильної промисловості, що спеціалізується на виробництві та реалізації широкого асортименту дизайнерського одягу, текстилю та аксесуарів з вишивки, поєднуючи традиційні мотиви з сучасними технологіями.

Специфіка діяльності підприємства пов'язана з високою часткою ручної праці, використанням сучасних швейних технологій, залежністю від якості матеріалів і сезонних коливань попиту. Умови функціонування в нестабільному економічному середовищі, посилені впливом пандемії та військових подій, зумовлюють необхідність особливої уваги до системи формування та управління власним капіталом і зобов'язаннями, тому організація їх первинного, аналітичного та синтетичного обліку є ключовою передумовою забезпечення фінансової стійкості та достовірності звітності підприємства.

Організація обліку власного капіталу і зобов'язань на ПрАТ «Едельвіка» ґрунтується на поєднанні вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та загальних принципів фінансової звітності, закріплених у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV [8], а також на положеннях облікової політики підприємства, яка визначає конкретні методи оцінки, визнання та класифікації об'єктів обліку. Управління цими елементами фінансових ресурсів є критично важливим для забезпечення стабільності діяльності підприємства, оскільки власний капітал визначає рівень автономії та захищеності від зовнішніх ризиків, а зобов'язання відображають ступінь залежності від позикових джерел

та формують основу фінансової стратегії. Комплексне відображення процесів формування власного капіталу та зобов'язань відбувається через три взаємопов'язані рівні – первинний, аналітичний і синтетичний облік, а також систему податкових регуляцій, що безпосередньо впливають на структуру та зміст відповідних операцій.

Організація та ведення бухгалтерського обліку підприємства покладаються на бухгалтерію на чолі з головним бухгалтером та здійснюються як вище наведено згідно з принципами і методами передбаченими НП(С)БО.

Первинний облік операцій з власним капіталом на підприємстві включає документальне оформлення всіх рішень акціонерів щодо зміни статутного капіталу, формування резервного капіталу, обліку емісійного доходу, розподілу чистого прибутку та інших операцій, що впливають на капітал. Підставою для відображення таких операцій є протоколи загальних зборів, накази керівництва, реєстраційні документи, бухгалтерські довідки та інші первинні документи. Первинні та зведені документи можуть складатися як у паперовій, так і в електронній формі, за умови дотримання вимог законодавства про електронний документообіг. Документообіг підтримується через системи MEDOC та EDI, що забезпечує оперативну реєстрацію операцій і безперервність облікового процесу.

Первинні документи зі зобов'язань ПрАТ «Едельвіка» характеризуються різноманітністю та охоплюють договори поставки, акти приймання-передавання робіт і послуг, рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, кредитні договори, графіки погашення кредитів і відсотків, розрахункові документи з податків і зборів, таблиці обліку робочого часу, платіжні відомості, розрахунки з працівниками та контрагентами. Вимоги до оформлення таких документів встановлено ст. 9 Закону №996-XIV [8], відповідно до якого первинний документ має містити обов'язкові реквізити, що забезпечують юридичну значимість та можливість подальшої перевірки достовірності даних.

Аналітичний облік власного капіталу ведеться в розрізі його складових: статутного, капіталу у дооцінках, додаткового, резервного капіталу та

нерозподіленого прибутку. Аналітичний облік резервного капіталу ведеться відповідно до рішень акціонерів щодо спрямування прибутку, що забезпечує контроль за виконанням вимог законодавства та внутрішніх нормативів щодо резервування. Нерозподілений прибуток обліковується з поділом на поточний та минулих періодів, що дає змогу простежувати фінансові результати і використання прибутку.

Аналітичний облік зобов'язань організовується відповідно до економічного змісту та строків їх погашення згідно з НП(С)БО 11 «Зобов'язання». Аналітичний облік зобов'язань ведеться у розрізі кожного кредитора, виду операції, строків погашення, умов договорів, процентних ставок (для кредитів) та валюти зобов'язання.

На підприємстві ведеться поділ на поточні та довгострокові зобов'язання з метою коректного формування показників ліквідності та оцінки платоспроможності. Значну увагу в аналітичному обліку приділено бюджетним зобов'язанням (податок на прибуток, ПДВ, ЄСВ, ПДФО), оскільки ці розрахунки перебувають під особливим контролем державних органів, а їх несвоєчасність створює податкові ризики.

Синтетичний облік формування власного капіталу та зобов'язань на ПрАТ «Едельвіка» здійснюється на основі Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку. Облік власного капіталу ведеться на рахунках класу 4 згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку [23] і забезпечує узагальнення інформації щодо всіх операцій, що впливають на структуру власних джерел фінансування. На рахунку 40 «Статутний капітал» відображається розмір зареєстрованого капіталу підприємства та зміни, пов'язані з його збільшенням або зменшенням. Рахунок 41 використовується для обліку капіталу у дооцінках, «Додатковий капітал» обліковується на рахунку 42, що узагальнює інформацію про емісійний дохід та інші джерела, які не відображаються у статутному капіталі. Рахунок 43 «Резервний капітал» фіксує обсяги створених резервів з метою покриття можливих втрат. Рахунок 44 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» відображає фінансові

результати діяльності ПрАТ «Едельвіка» та виконання рішень акціонерів щодо їхнього розподілу.

Синтетичний облік зобов'язань ведеться на рахунках класів 5 і 6. На рахунках 50-55 узагальнюються довгострокові кредити, позики, зобов'язання з оренди, відстрочені податкові зобов'язання, а на рахунках 60-68 – кредиторська заборгованість за товари та послуги, поточні кредити, зобов'язання з оплати праці, податків і зборів. Така класифікація відповідає вимогам П(С)БО 1 щодо відображення статей звітності та забезпечує коректність розкриття інформації у балансі та примітках.

Особливе значення має синтетичний облік забезпечень майбутніх витрат і платежів, що ведеться на рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів». Виплати за невідпрацьований час, що підлягають накопиченню (за невикористані відпустки), визнаються зобов'язанням через створення забезпечення (резерву з оплати невикористаних відпусток) у звітному періоді. ПрАТ «Едельвіка» здійснює формування в останній день місяця забезпечення (резерв) майбутніх витрат і платежів за невикористаними відпустками звітного року – у розмірі 6,7% суми фактичного фонду оплати праці за поточний місяць і ЄСВ, нарахованого на такий фонд оплати праці та обліковує його на рахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток» (в розрізі субрахунків «резерв відпусток» та «нарахування ЄСВ по резерву відпусток»).

Дані синтетичного обліку систематизуються методом подвійного запису в регістрах і узагальнюються у Головній книзі, що є основою складання Балансу підприємства.

Узагальнені методологічні підходи до первинного, аналітичного та синтетичного обліку формування власного капіталу й зобов'язань доцільно підкріпити прикладами їх практичної реалізації. З цією метою наведемо типові бухгалтерські проводки у табл.2.1, що відображають ключові операції ПрАТ «Едельвіка».

Таблиця 2.1

Господарські операції з обліку власного капіталу та зобов'язань

№	Зміст господарських операцій	Підстава (документ)	Кореспонденція рахунків	
			Д-т	К-т
1	Зареєстровано статут товариства	Статут підприємства	46	40
2	Здійснено внески до статутного капіталу грошовими коштами	Платіжні інструкції, виписка банку, касові ордери	30, 31	46
3	Збільшення статутного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	Витяг з протоколу зборів засновників	44	46
4	Створено резервний капітал за рахунок: - додаткового капіталу - нерозподіленого прибутку	Довідка бухгалтерії	42	43
			44	43
5	Створено резерв забезпечення виплат відпускних, включаючи відрахування на соціальні заходи: - робітникам; - загальноувиробничому персоналу; - адміністративному персоналу; - працівникам, що здійснюють збут	Розрахунок бухгалтерії	23 91 92 93	471
6	Нараховано відпускні працівникам підприємства	Розрахунково-платіжна відомість	471	661
7	Зроблено обов'язкові відрахування від суми відпускних	Розрахунково-платіжна відомість	471	65
8	Отримано позики у безготівковій формі	Виписка банку	31	60
9	Нараховані відсотки за користування кредитом	Кредитний договір	95	68

*Джерело: розроблено автором на основі [28].

Оподаткування операцій, пов'язаних із формуванням власного капіталу, має свою специфіку. Згідно з Податковим кодексом України (далі – ПКУ) [29], внески до статутного капіталу не є доходом, оскільки не ведуть до збільшення активів у результаті операцій, спрямованих на отримання вигоди, а є корпоративними фінансовими рішеннями. Емісійний дохід також не включається до оподатковуваного прибутку, оскільки відображає перевищення ціни розміщення акцій над їх номінальною вартістю та не пов'язаний з операційною діяльністю. Разом з тим безоплатно отримані активи можуть

формувати оподатковуваний дохід, якщо вони відповідають критеріям доходу, визначеним ст. 134 ПКУ.

Щодо зобов'язань оподаткування має більш комплексний характер. Податкові наслідки виникають у момент визнання витрат та доходів за принципом нарахування, закріпленим у ПКУ для податку на прибуток підприємств. Для зобов'язань з ПДВ застосовується правило «першої події», що означає необхідність податкового нарахування не в момент виконання зобов'язання як такого, а в момент отримання авансу або фактичної поставки товарів чи послуг. У випадку кредитів і позик важливими є норми ст. 140 ПКУ, які встановлюють обмеження щодо врахування процентів для пов'язаних осіб, що може впливати на розмір фінансового результату до оподаткування.

Таким чином, облік і оподаткування власного капіталу та зобов'язань ПрАТ «Едельвіка» побудовано на взаємопов'язаній системі нормативних вимог, яка поєднує юридичні, бухгалтерські та податкові аспекти. Первинний облік забезпечує юридичну фіксацію фінансових рішень і операцій, аналітичний – детальну структурування інформації в розрізі її економічного змісту, а синтетичний – узагальнення даних на рівні фінансової звітності. Податкові регуляції формують додаткову систему обмежень та правил, дотримання яких гарантує коректність визначення податкових зобов'язань і мінімізацію ризиків. Така комплексна система забезпечує прозорість, достовірність і контрольованість джерел фінансування ПрАТ «Едельвіка», виступаючи основою для оцінки фінансової стійкості та ефективності управління підприємством.

2.2. Аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість підприємства є одним із найважливіших показників його економічного стану, що відображає здатність суб'єкта господарювання функціонувати у стабільних умовах, своєчасно виконувати фінансові

зобов'язання, забезпечувати відтворення виробництва та зберігати платоспроможність у довгостроковій перспективі. Для її оцінювання застосовується система абсолютних та відносних показників, що формуються на основі даних фінансової звітності, передусім балансу (Звіту про фінансовий стан). Комплексний аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» здійснюється на базі порівняльного аналітичного балансу з дослідженням структури активів і пасивів, власного капіталу та зобов'язань, а також із розрахунком системи коефіцієнтів, що характеризують фінансову незалежність підприємства.

Першим етапом дослідження є аналіз порівняльного аналітичного балансу, який дозволяє встановити динаміку змін у структурі майна та джерел його формування (рис.2.1) .

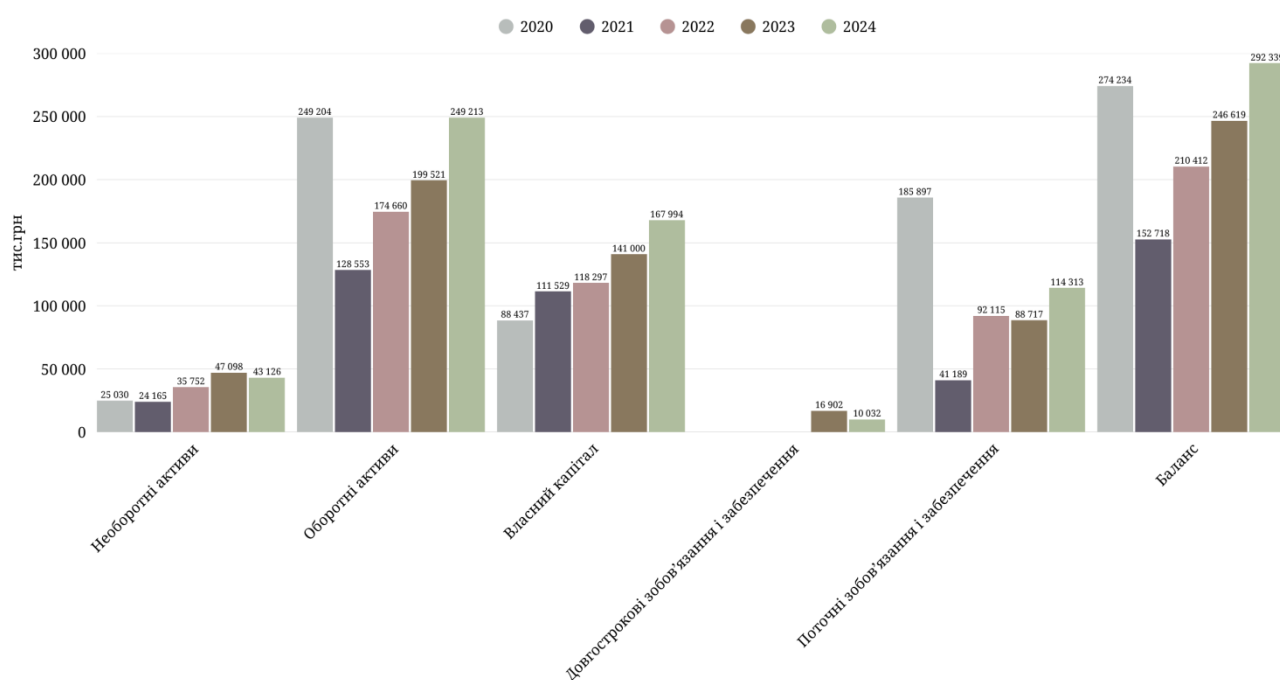

Рис.2.1. Порівняльний аналітичний баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

*Джерело: побудовано автором на основі табл.Ж.1 (див. додаток Ж).

Порівняльний аналітичний баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024 рр. демонструє суттєву трансформацію структури активів і пасивів під впливом

внутрішніх виробничих процесів, так і зовнішніх шоків – пандемії та повномасштабної війни.

Динаміка активів відображає відчутну перебудову виробничого та фінансового потенціалу компанії. Скорочення необоротних активів у 2021 р. на 3,46% було реакцією на пандемічну невизначеність, коли підприємства легкої промисловості були змушені зменшувати інвестиційні програми та відтерміновувати модернізаційні проекти через падіння попиту, обмеження роботи магазинів та розриви логістичних мереж. Однак із початком війни, попри загальне погіршення інвестиційного середовища, «Едельвіка» почала нарощувати необоротні активи, у 2022 р. вони зросли на 47,95%, а у 2023 р. ще на 31,74%. Це свідчить про модернізацію обладнання (оновлення виробничих потужностей у ткацькому виробництві, а ще підприємство реалізовувало інвестиційні проекти, що сприяло тимчасовому приросту необоротних активів.

У структурі активу найбільшу частку становлять оборотні активи – понад 82 % за увесь досліджуваний період. Оборотні активи демонструють ще більш виразну реакцію на зовнішні чинники. Їх різке скорочення у 2021 р. на 48,41% відобразило зниження товарообігу, скорочення запасів і відповідно зменшення дебіторської заборгованості через падіння попиту під час пандемії. У 2022-2024 рр. підприємство відновило і навіть значно наростило обсяг оборотного капіталу, який у 2024 р. становив 249 213 тис. грн. Таку динаміку можна пояснити тим, що підприємство зіткнулось з перебоями в постачанні сировини, зростання вартості енергоносіїв та необхідністю формувати стратегічні запаси тканин і пряжі. Окрім того, збільшення оборотних активів пов'язане з розширенням асортименту товарів для потреб військових та гуманітарних програм, а саме виробництво тактичного одягу та спорядження, що стало поширеною адаптивною стратегією підприємств швейної галузі.

У пасивах балансу простежується системне зміцнення частки власного капіталу, який у 2021–2024 рр. зростав щорічно (на 26,11%, 6,07%, 19,19% та 19,14%). Нарощення внутрішнього фінансового потенціалу дозволило підприємству компенсувати обмежений доступ до кредитних ресурсів у

воєнних умовах, зменшити залежність від зовнішнього фінансування та посилити фінансову автономність.

Натомість коливання поточних зобов'язань ілюструють короткострокові фінансові ризики, з якими стикається підприємство. Зменшення цього показника у 2021 р. на 77,83% свідчить про скорочення кредиторської заборгованості. Проте різке зростання у 2022 р. на 123,64% та подальше збільшення у 2024 р. на 28,85% відображає значне навантаження на поточні фінансові зобов'язання в умовах воєнної економіки: подорожчання сировини, порушення строків розрахунків із контрагентами, зростання дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги, інфляційний тиск і затримки у логістичних циклах. Ключовим чинником їх зростання стала активізація короткострокового позикового фінансування, яке можна побачити у табл.2.2.6. Частка короткострокових банківських кредитів зросла з 13,51% у 2020 р. до 49,36% у 2024 р., що пов'язано із залученням додаткових кредитних коштів на інвестиційні потреби для придбання нових вишивальних машин. Таке розширення кредитного навантаження свідчить про підвищення залежності підприємства від зовнішніх джерел покриття обігових потреб, що може створювати додаткові ризики для ліквідності.

Загалом трансформація балансу ПАТ «Едельвіка» у 2020-2024 рр. є показовою для підприємств швейної промисловості, що працюють у середовищі високої волатильності. Пандемія порушила попит і виробничі цикли, тоді як війна спричинила структурну перебудову постачання, зміни у ринковій кон'юктурі та необхідність швидкого реагування на зміну споживчих пріоритетів. У таких умовах підприємство зуміло зберегти фінансову рівновагу, проте залишилося в зоні високих ризиків, пов'язаних із можливими подальшими перебоями постачання, зростанням витрат на логістику й енергоносії, нестабільністю внутрішнього попиту та потенційною неплатоспроможністю контрагентів.

З огляду на те, що ПАТ «Едельвіка» одночасно демонструє зростання частки власного капіталу та зростання суми поточних зобов'язань у 2024 р.,

стратегічні рекомендації варто спрямовувати не лише на подальше зміцнення автономності, але й на зниження напруження у короткостроковій фінансовій позиції. Позитивна тенденція нарощення власного капіталу свідчить про достатню здатність підприємства до самофінансування, реінвестування прибутку та формування внутрішнього фінансового ресурсу. Однак зростання поточних зобов'язань, зокрема короткострокових банківських кредитів свідчить про наявність структурного дисбалансу, коли довгострокова фінансова стійкість співіснує з короткостроковими ризиками ліквідності. У цьому контексті першочерговою рекомендацією є посилення механізмів управління оборотним капіталом, що дозволить оптимізувати співвідношення між власними та позиковими ресурсами у межах операційного циклу.

Важливим напрямом має стати поступова трансформація структури фінансування: підприємству доцільно спрямувати частину зростаючого власного капіталу на зменшення залежності від короткострокових позик, особливо в умовах військової нестабільності та високих процентних ставок. Це може відбуватися через часткове погашення банківських кредитів або через заміщення короткострокових джерел довгими за строком та менш ризиковими інструментами, навіть якщо їх обсяг буде помірним. Умови для цього є сприятливими, оскільки збільшення частки власного капіталу зменшує коефіцієнт фінансового ризику та підвищує кредитоспроможність підприємства, що може дати змогу залучати більш вигідні фінансові ресурси.

Враховуючи виявлені тенденції у зміні активів і пасивів підприємства, доцільним є поглиблення аналізу через розгляд окремих складових активів, які визначають довгострокові можливості ПрАТ «Едельвіка».

Аналіз необоротних активів ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024 рр. демонструє істотні структурні та динамічні зрушення, які відображають зміну інвестиційних пріоритетів підприємства у період пандемічних обмежень та воєнної нестабільності. Загальна величина необоротних активів зросла з 25 030 тис. грн у 2020 р. до 43 126 тис. грн у 2024 р. Проте усі статті балансу

змінювалися нерівномірно, що свідчить про циклічний характер інвестицій, характерний для матеріаломісткого швейного виробництва.

Нематеріальні активи протягом досліджуваного періоду становили незначну частку необоротних активів - від 0,60% до 3,20%. Їхній обсяг знизився з 801 тис. грн у 2020 р. до 282 тис. грн у 2023 р., що супроводжувалося різким скороченням темпів приросту (33,83% у 2021 р. та 47,29% у 2023 р.). Це свідчить про те, що у період пандемії та перших років війни підприємство не здійснювало суттєвих вкладень у програмне забезпечення, ІТ-рішення чи інші інтелектуальні активи. Однак у 2024 р. спостерігається різке збільшення нематеріальних активів на 235,46%, що може бути пов'язано з придбанням сучасних САПР-систем, програм автоматизованого крою та ін.

Незавершені капітальні інвестиції мали найвиразнішу циклічність. У 2020 р. вони були майже відсутні - 0,03%, проте у 2021 р. їх обсяг зріс до 3 745 тис. грн, що становило 15,50% структури. Це свідчить про початок масштабних інвестиційних проєктів, модернізації ткацького та швейного обладнання та реконструкції виробничих ліній. У 2022 р. цей показник знову знизився до нуля, що означає повне завершення й введення в експлуатацію об'єктів капітальних інвестицій. У 2023 р. підприємство повторно наростило незавершені інвестиції до 13 544 тис. грн (28,76%), що відображає новий інвестиційний цикл, можливо пов'язаний із необхідністю розширення виробничої бази у зв'язку зі зростанням попиту на спеціалізований одяг. У 2024 р. показник знову зменшується до нуля, що підтверджує відсутність затриманих або «заморожених» інвестиційних проєктів.

Основні засоби є ключовою складовою необоротних активів підприємства протягом усього періоду. Їх частка коливалася в межах 70,62-98,53. Найбільш інтенсивне зростання було зафіксовано у 2022 р. (зростання на 77,06%) та 2024 р. (26,77%). Це свідчить про оновлення виробничого устаткування, закупівлю більш продуктивних машин, модернізацію технічних потоків та посилення технологічної бази. Натомість у 2023 р. відбулося тимчасове зниження вартості основних засобів на 5,52%, яке не було

структурним скороченням, а зумовлювалося тим, що частина активів тимчасово перебувала на стадії незавершеного монтажу у складі капітальних інвестицій.

У цілому структура необоротних активів свідчить про те, що ПрАТ «Едельвіка» у нестабільних зовнішніх умовах реалізувало двоетапну інвестиційну модель: у кризові роки відбувалися інтенсивні вкладення в оновлення виробництва, тоді як у 2022 та 2024 роках підприємство завершувало розпочаті проєкти, стабілізувало структуру активів та переводило інвестиції у стан готовності. Такі цикли є типовими для швейних підприємств, які залежні від технологічного переозброєння та періодичного оновлення обладнання для збереження конкурентних позицій.

З урахуванням виявлених тенденцій підприємству доцільно у контексті основних засобів забезпечити рівномірність інвестиційних циклів, щоб уникати ситуацій, коли частка незавершених капітальних інвестицій різко зростає, створюючи тимчасові дисбаланси структури активів.

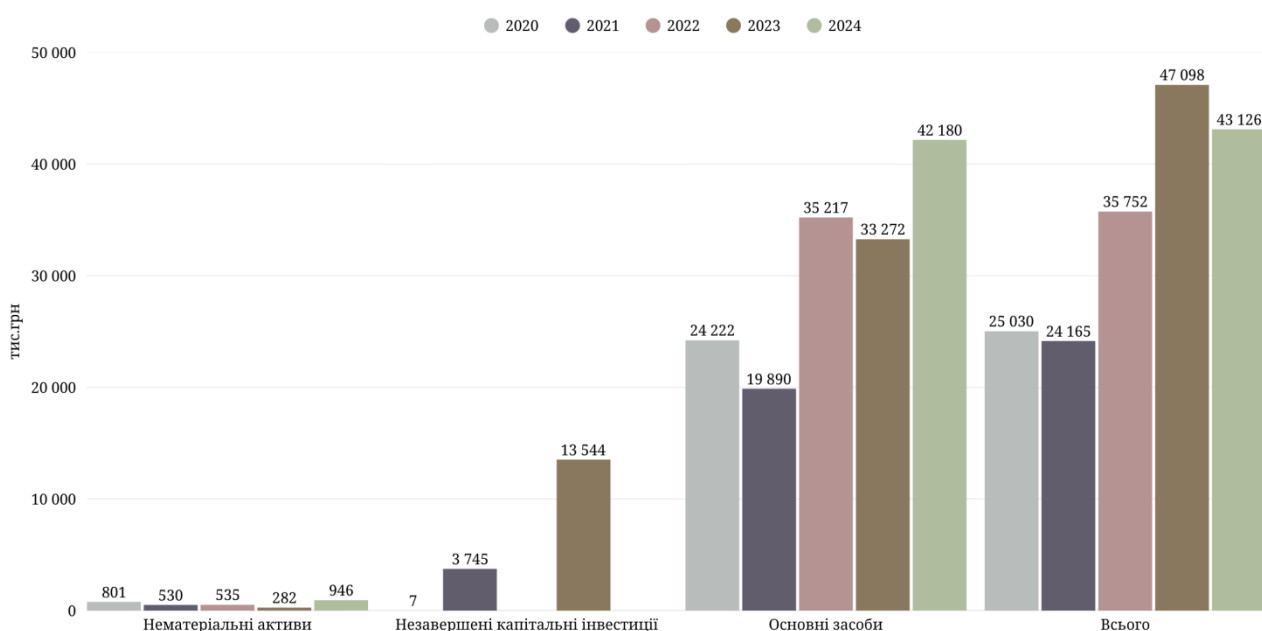

Рис.2.2. Динаміка складу і структури необоротних активів ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024 рр.

*Джерело: побудовано автором на основі табл.Ж.2 (див. додаток Ж).

Розглянувши зміни у необоротних активах та дослідивши, що ПрАТ «Едельвіка» у досліджуваний період значною мірою зміцнило свій інвестиційний потенціал і технологічну основу виробництва варто перейти до аналізу оборотних активів, які формують оперативну частину майна підприємства та безпосередньо визначають його здатність забезпечувати безперервність виробничого процесу. На відміну від необоротних ресурсів, що впливають на довгострокову ефективність, оборотні активи реагують на ринкові зміни значно швидше.

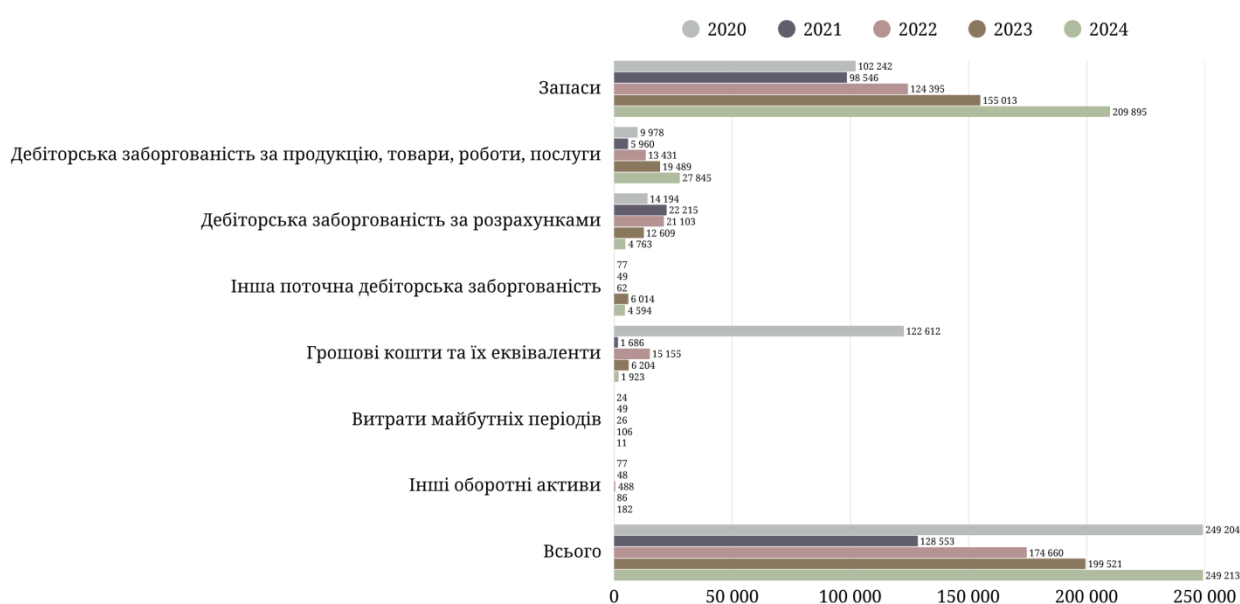

Рис.2.3. Динаміка складу і структури оборотних активів ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

*Джерело: побудовано автором на основі табл.Ж.3 (див. додаток Ж).

Загальний обсяг оборотних активів у 2021 році різко скоротився на 48,41%, що було прямим наслідком падіння попиту, скорочення обсягів замовлень і вимушеної оптимізації запасів та грошових коштів. Надалі підприємство демонструвало системне відновлення оборотного капіталу: у 2022 р. він зріс на 35,87%, у 2023 р. на 14,23%, а у 2024 р. ще на 24,91% , фактично повернувшись до довоєнного рівня. Проте відновлення якісної структури оборотних активів супроводжувалося суттєвими внутрішніми пересуваннями

ресурсів між їхніми окремими складовими.

Запаси займають найбільшу частку оборотних активів, а їх динаміка чітко відображає зміни у завантаженості виробничих потужностей підприємства. У 2020 р. частка запасів становила 41,03%, у 2021 р. вона зросла до 76,66%. У 2022 р. частка запасів знизилася до 71,22%, що свідчило про активізацію збуту та часткове розвантаження складських залишків, тоді як у 2023 р. вона знову зросла до 77,69% у результаті збільшення обсягів виробництва на тлі підвищеного попиту. Найбільш інтенсивне зростання відбулося у 2024 р., коли запаси досягли 209 895 тис. грн і сформували вже 84,22% оборотних активів, %, що було пов'язано із формуванням страхових запасів сировини, пряжі та матеріалів, оскільки у воєнних умовах постійно виникали перебої з логістикою, збільшувались строки доставки, а ризики нестачі сировини.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи та послуги у ПрАТ «Едельвіка» протягом 2020-2024 рр. демонструє чітку тенденцію до зростання після початкового скорочення у 2021 році на 40,27%, що відображає зміну умов реалізації продукції та платіжної поведінки контрагентів у складних економічних умовах.

Починаючи з 2022 р., ситуація кардинально змінюється – дебіторська заборгованість збільшується на 125,35%, що є результатом відновлення активності та збільшення обсягів відвантаження продукції в умовах війни. У 2023 р. її обсяг зріс на 45,10%, а у 2024 р. ще на 42,88%. Зростання частки з 7,69% у 2022 р. до 11,17% у 2024 р. підтверджує, що реалізація дедалі частіше відбувається на умовах відстрочених платежів, що є типовим для роботи з великими торговельними мережами, корпоративними клієнтами та замовленнями спецпродукції.

Таке збільшення дебіторської заборгованості має подвійний характер. З одного боку, воно відображає розширення ринку збуту, зростання обсягів реалізації та підсилення комерційної активності підприємства. Це є позитивним маркером розвитку, адже ПрАТ «Едельвіка» виходить на більші контрактні партії, у тому числі у сфері спецодягу та військової продукції, де відстрочка

платежів є стандартною умовою.

З іншого боку, швидке зростання заборгованості уповільнює оборотність коштів і підвищує навантаження на ліквідність

Дебіторська заборгованість за розрахунками (переважно аванси, переоплати, внутрішні взаєморозрахунки) демонструє хвилеподібну динаміку. Зростання з 14 194 тис. грн у 2020 р. до 21 103 тис. грн у 2022 р. супроводжувалося зменшенням у 2023 р. до 12 020 тис. грн та різким падінням у 2024 р. на 62,23% відносно 2023 року. Частка цієї статті скоротилася з 17,28% у 2021 р. до 1,91% у 2024 р., що є позитивним сигналом, оскільки свідчить про вивільнення оборотного капіталу та зменшення обсягів неопераційних та довгострокових взаєморозрахунків.

Інша поточна дебіторська заборгованість залишалася незначною та зменшилася з 77 тис. грн у 2020 р. до 4 594 тис. грн у 2024 р., хоча її частка не перевищувала 1,84%. Динаміка є другорядною, але свідчить про зростання дрібних розрахунків, авансів чи короткострокових переоплат.

Найбільш різкі зміни зафіксовано у статті «Грошові кошти та їх еквіваленти». У 2020 р. вони становили 49,20% структури оборотних активів, у 2021 р. впали до 1,31%, тобто підприємство використало грошові резерви для покриття операційних витрат, що було типовою реакцією на пандемію. У 2022 р. кошти відновилися до 15 155 тис. грн, але знову зменшилися у 2023 р. на 59,06% та у 2024 р. ще на 69%. Хронічно низький рівень ліквідних активів у 2021–2024 рр. свідчить про те, що у підприємства зросли витрати на енергоносії, підвищення собівартості виробництва та необхідністю оперативного фінансування закупівель, що посилило залежність від кредиторської заборгованості й короткострокового фінансування.

Інші оборотні активи залишалися малозначущими в межах 0,19-0,04%, але у 2024 р. зросли до 102 тис. грн.

Загалом структура оборотних активів у 2024 р. характеризується надмірною концентрацією у запасах – 84,22% та суттєвим зростанням дебіторської заборгованості, при майже критично низькому рівні грошових

коштів. Це підтверджує, що підприємство працює у режимі високого навантаження на оборотний капітал та залежить від швидкості реалізації та зовнішнього фінансування.

З огляду на це ПрАТ «Едельвіка» варто посилити контроль за обсягами та структурою запасів, переходячи від «страхового накопичення» до прогнозного планування закупівель з використанням даних про сезонність, регулярність замовлень і специфіку військової продукції. Доцільним є впровадження політики жорсткішої роботи з дебіторами через скорочення термінів відстрочки платежів, використання інструментів факторингу та більш ретельний аналіз фінансової дисципліни контрагентів. Низький рівень грошових коштів потребує формування мінімального резерву ліквідності, оптимізації графіків платежів і пошуку джерел короткострокового фінансування з нижчою вартістю.

Після всебічного дослідження складу та динаміки активів ПрАТ «Едельвіка», що дозволило оцінити зміни у виробничих можливостях та оборотності ресурсів підприємства, наступним кроком є аналіз пасиву балансу. Саме структура і динаміка власного капіталу дають змогу визначити, наскільки фінансово стійким є підприємство з позицій внутрішнього формування ресурсів, а також оцінити ефективність управління прибутком, рівень інвестиційної активності та здатність підприємства самостійно фінансувати розвиток.

Аналіз власного капіталу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024 рр. свідчить про суттєве посилення внутрішньої фінансової бази підприємства та зростання його фінансової автономії, сформованої переважно за рахунок нарощення нерозподіленого прибутку. Загальний обсяг власного капіталу зріс із 88 437 тис. грн у 2020 р. до 167 994 тис. грн у 2024 р., а темпи приросту залишалися стабільно позитивними: 26,11% у 2021 р., 6,07% у 2022 р., 19,19% у 2023 р. та 19,14% у 2024 р. Ключовою причиною позитивної динаміки є прибуткова операційна діяльність, зокрема пошиття нового виду продукції – військового одягу та обмундирування.

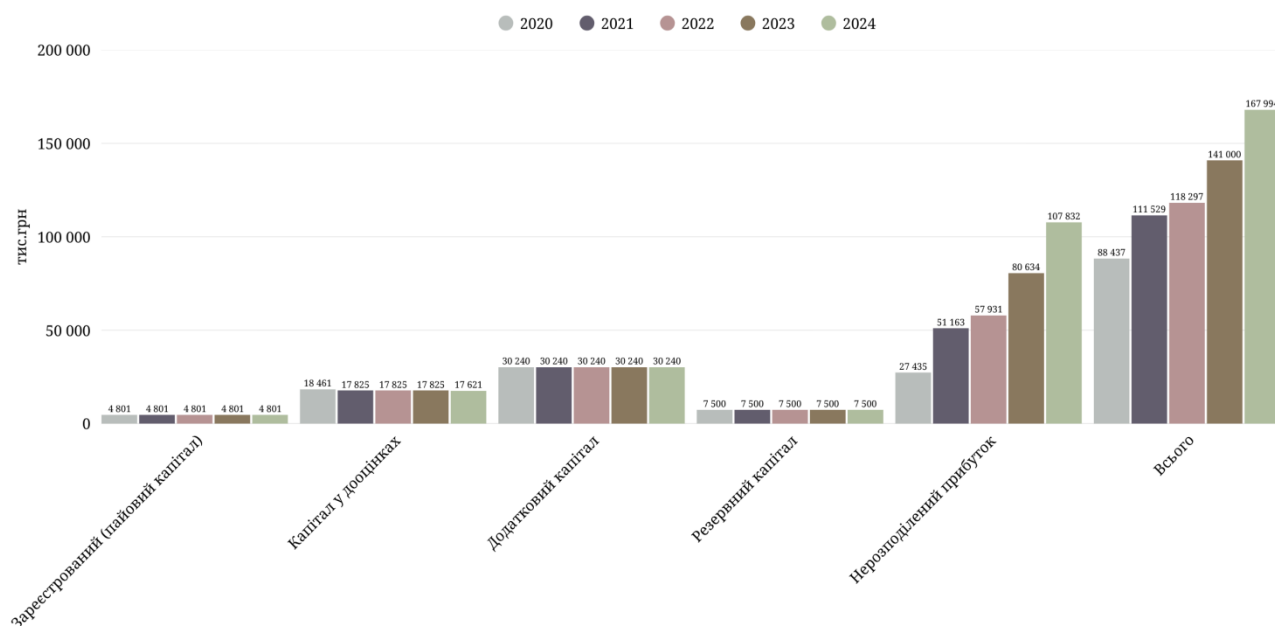

Рис.2.4. Динаміка складу і структури власного капіталу ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

*Джерело: побудовано автором на основі табл.Ж.4 (див. додаток Ж).

Статутний (зареєстрований) капітал залишався незмінним протягом усього періоду на рівні 4 801 тис. грн, що є типовою характеристикою акціонерного товариства без змін у структурі акціонерів та без додаткових емісій. Його частка поступово зменшувалася з 5,43% до 2,86%, що пов'язано не зі зменшенням статутного фонду, а зі швидким зростанням нерозподіленого прибутку.

Капітал у дооцінках демонстрував незначне, але стійке зниження: з 18 461 тис. грн у 2020 р. до 17 621 тис. грн у 2024 р., що пояснюється переоцінкою окремих груп основних засобів через зниження їх ринкового потенціалу у зв'язку зі зношеністю.

Додатковий капітал протягом досліджуваного періоду залишався абсолютно стабільним на рівні 30 240 тис. грн, однак його частка знизилася з 34,19% у 2020 р. до 18,00% у 2024 р., що є наслідком значного приросту власного капіталу загалом. Аналогічну тенденцію демонструє резервний капітал: він зберігав незмінне значення 7 500 тис. грн, але його частка скоротилася з 8,48% до 4,46%. Така стабільність цих статей свідчить про

відсутність потреби у формуванні додаткових резервів або внесків власників, а також про те, що основним джерелом фінансового зростання підприємства виступає прибуток.

Нерозподілений прибуток був ключовим фактором збільшення власного капіталу. Його обсяг зріс із 27 435 тис. грн у 2020 р. до 107 832 тис. грн у 2024 р., що відповідає приросту на 80 397 тис. грн. Його частка збільшилася з 31,02% до 64,19%, що свідчить про систематичне отримання підприємством позитивного фінансового результату. Саме така динаміка дозволила компенсувати зовнішні ризики та забезпечити підприємству фінансову стійкість навіть за умов воєнної економіки.

Для комплексної характеристики фінансового стану підприємства недостатньо розглядати лише капітал та активи, оскільки рівень фінансової стійкості істотно залежить від обсягу й структури залучених зобов'язань та створених забезпечень. Саме співвідношення власних і позикових джерел, а також якість та строковість зобов'язань визначають боргове навантаження, ступінь ділового ризику та чутливість підприємства до зовнішніх шоків. Тому наступним кроком є аналіз динаміки складу і структури зобов'язань і забезпечень ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

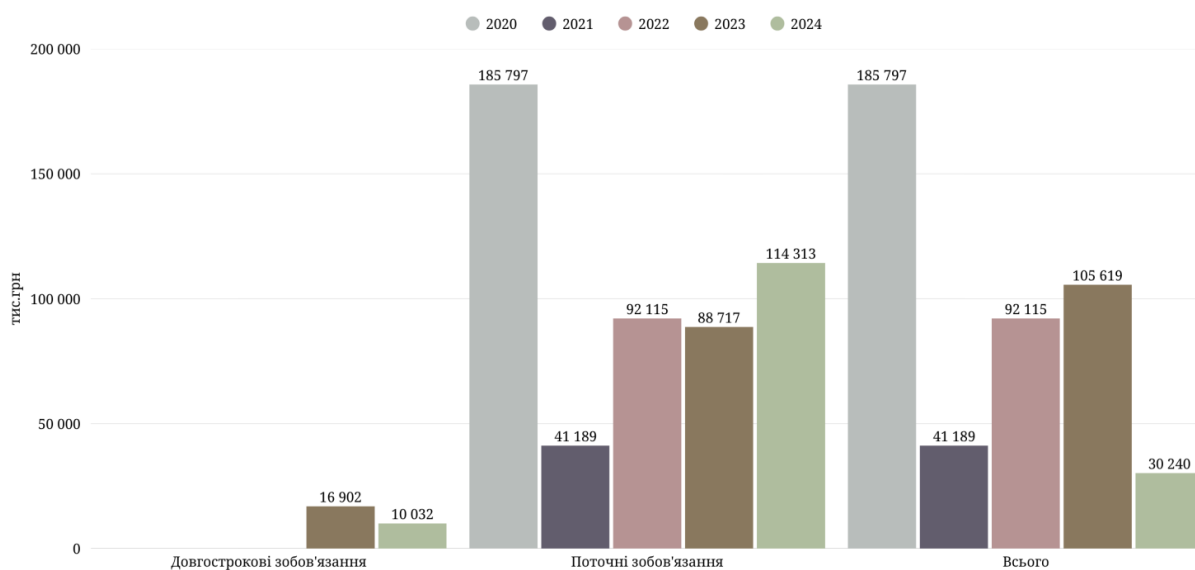

Рис.2.5. Динаміка складу і структури зобов'язань і забезпечень ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

*Джерело: побудовано автором на основі табл.Ж.5 (див. додаток Ж).

Динаміка зобов'язань і забезпечень ПрАТ «Едельвіка» у 2020-2024 рр. характеризується істотною мінливістю та нерівномірністю розвитку, що відображає реагування підприємства на зміну зовнішнього середовища. У 2020-2022 рр. структура зобов'язань була представлена виключно поточними зобов'язаннями, частка яких становила 100%, що свідчить про відсутність довгострокових джерел фінансування та високу залежність підприємства від короткострокових форм залучення капіталу. У цей період обсяг поточних зобов'язань різко зменшився на 77,83% , що можна пояснити різким скороченням обсягів операційної діяльності під час пандемії та зниженням потреби в оборотному фінансуванні в умовах падіння попиту.

У 2022 р. поточні зобов'язання зросли більш ніж удвічі – до 92 115 тис. грн (123,64%). Це відображає відновлення виробничих процесів та збільшення обсягів замовлень, що вимагало нарощення кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом, зі страхування та з оплати праці. Водночас у 2023 р. спостерігалось незначне зниження поточних зобов'язань до на 3,69%, що свідчить про часткову стабілізацію розрахунків та оптимізацію управління короткостроковими борговими зобов'язаннями.

З 2023 р. структура зобов'язань зазнала якісних змін – підприємство вперше залучило довгострокові зобов'язання, частка яких у пасивах становила 16,00%, а у 2024 р. зменшилася до 8,07%. Поява довгострокових зобов'язань є стратегічно важливим кроком, оскільки свідчить про переорієнтацію підприємства з короткострокового боргового фінансування на більш стійкі форми залучення ресурсів. Для виробника текстилю та швейної продукції довгострокові джерела можуть бути пов'язані із модернізацією обладнання, розширенням виробничих ліній або забезпеченням технологічних витрат.

Загальний обсяг зобов'язань також демонструє характерні зміни як до збільшення, так і до зменшення. Кінцева тенденція до зростання у 2024 році на 28,85% свідчить про підвищення інтенсивності господарських операцій та збільшення масштабів виробництва, що супроводжується відповідним зростанням потреби в оборотному капіталі.

Після узагальнення загальної структури зобов'язань важливо детальніше проаналізувати саме поточні зобов'язання та забезпечення. Динаміка окремих складових поточних зобов'язань дозволяє глибше оцінити характер взаємовідносин із постачальниками, бюджетом, працівниками, а також визначити тенденції у фінансуванні виробничих потреб. Саме тому доцільним є аналіз складу та структури поточних зобов'язань і забезпечень у розрізі 2020-2024 рр.

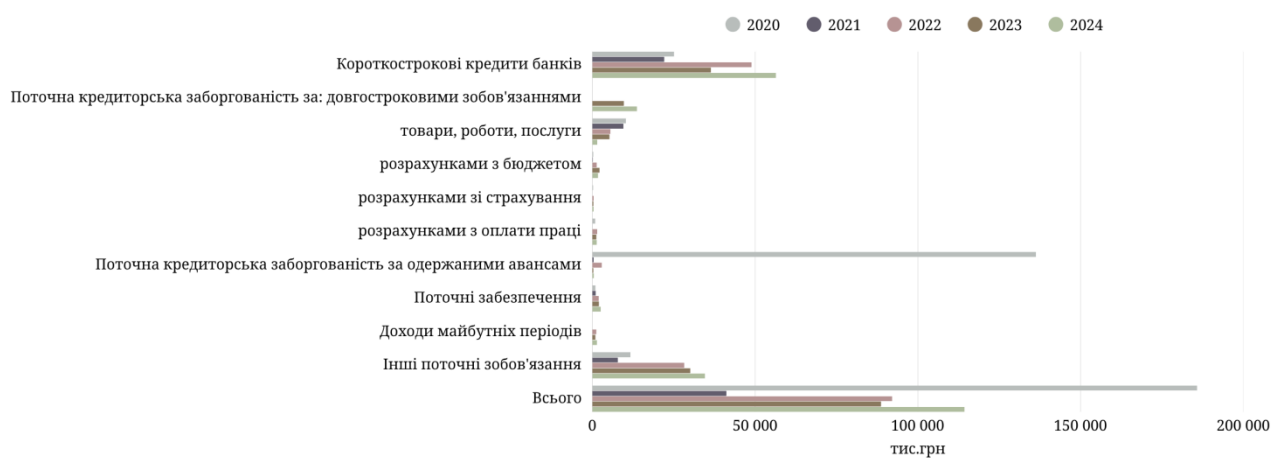

Рис.2.6. Динаміка складу і структури поточних зобов'язань і забезпечень ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

*Джерело: побудовано автором на основі табл.Ж6 (див. додаток Ж).

Аналізуючи динаміку складу та структури поточних зобов'язань і забезпечень ПрАТ «Едельвіка» у 2020-2024 рр. спостерігаємо суттєве переорієнтування підприємства в підходах до фінансування операційної діяльності, яке зумовлене як внутрішніми виробничими потребами, так і зовнішніми кризовими факторами. У 2020 р. основу поточних зобов'язань формували аванси від покупців (73,34%), що забезпечувало підприємству стійкий приплив грошових коштів наперед і давало змогу підтримувати оборотність запасів без значного залучення кредитних ресурсів.

Однак у 2021 р. ситуація кардинально змінилася: обсяг авансів зменшився до нуля, що відображає спад попереднього фінансування в умовах пандемічної невизначеності та зниження довіри з боку контрагентів. Водночас частка

короткострокових кредитів банків збільшилася до 53,70%, а їх сума зросла до 48 910 тис. грн у 2022 р., що свідчить про зміщення підприємства до кредитозалежної моделі фінансування оборотного капіталу. Таке навантаження зумовлене необхідністю підтримувати виробництво за умов порушення логістичних ланцюгів, здорожчання сировини та збільшення потреби у формуванні страхових запасів.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги за весь період демонструє стійку тенденцію до зниження, що свідчить про посилення платіжної дисципліни підприємства та ефективніше управління операційними витратами. Підприємство оптимізувало закупівлі, переходячи на укладання контрактів з більш передбачуваними партнерами. У 2020 р. її обсяг становив 10 317 тис. грн, тоді як у 2024 р. він скоротився до 1 532 тис. грн,

Поступове зростання поточних забезпечень – від 970 тис. грн у 2020 р. до 2 589 тис. грн у 2024 р. свідчить про зміцнення системи управління ризиками, що є важливим у період воєнної нестабільності, коли підвищуються ймовірності незапланованих витрат, порушень трудових контрактів та знецінення активів. Поява доходів майбутніх періодів у 2023-2024 рр. може свідчити про зміну політики взаєморозрахунків і часткове повернення до системи передоплат.

У 2024 р. загальний обсяг поточних зобов'язань зріс на 28,85% відносно попереднього року. Це збільшення може бути спричинене двома чинниками: з одного боку, воно свідчить про зростання ділової активності та збільшення масштабів виробництва; з іншого – вказує на посилення залежності від короткострокового фінансування, що підвищує ризики ліквідності за умов погіршення надходжень від реалізації продукції чи затримок у розрахунках із клієнтами.

Тому, структура поточних зобов'язань ПрАТ «Едельвіка» у 2020-2024 рр. характеризується переходом від моделі фінансування, що ґрунтувалася на передоплатах покупців, до моделі з домінуванням короткострокових кредитів і кредиторської заборгованості. Це є адаптивною реакцією на виклики воєнного

часу, проте водночас формує підвищене боргове навантаження та потребує посилення внутрішнього контролю за грошовими потоками.

Структурні характеристики не дають повної інформації про фактичну забезпеченість запасів джерелами фінансування, реальний обсяг власних оборотних коштів та рівень фінансового маневрування. Для цього необхідний аналіз абсолютних показників фінансової стійкості, які дозволяють оцінити достатність фінансових ресурсів підприємства. Саме тому наступним етапом є дослідження динаміки абсолютних показників фінансової стійкості, що дасть змогу встановити, наскільки підприємство здатне покривати свої потреби за рахунок власних джерел, чи не формувався дефіцит оборотного капіталу та як змінювалася його фінансова автономність у кризових умовах (табл.Ж.7).

Рис.2.7. Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості

ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

*Джерело: побудовано автором на основі табл.Ж.7 (див. додаток Ж).

Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024 рр. показує, що підприємство протягом усього періоду функціонувало в умовах недостатності власних фінансових ресурсів, що поглиблювалася з року в рік. Найбільш показовим є динаміка власних джерел формування запасів, які у 2020 р. вже становили -38 835 тис. грн, а у 2024 р. дефіцит зріс до -85 027 тис. грн. Таке погіршення пов'язане з тим, що

підприємство активно наращувало запаси у 2022-2024 рр., що було наслідком перебоїв постачання, зростання собівартості та необхідності страхового накопичення матеріалів, тоді як нарощення власного капіталу не відбувалося такими темпами, щоб компенсувати зростаючі потреби у фінансуванні оборотних активів. Іншими словами, запаси зростали значно швидше, ніж можливості підприємства їх покривати.

Поява довгострокових зобов'язань у 2023-2024 рр. формально розширила перелік джерел фінансування запасів, однак ситуації кардинально не змінила. Комбінований показник «власні + довгострокові джерела» також залишався від'ємним протягом 2023 - 2024 рр. Наявність довгострокових позик лише частково знижує дефіцит, але не перекриває його повністю, оскільки зростання запасів відбувається швидшими темпами, ніж нарощення позикового капіталу. Це свідчить про те, що підприємство залучає довгострокові кредити не стільки для формування запасів, скільки для підтримки операційної діяльності та покриття інших фінансових потреб.

Найбільш інформативним показником є надлишок/нестача основних джерел формування запасів, який враховує власні, довгострокові та короткострокові ресурси. У 2020 р. він становив -13 732 тис. грн, а у 2021 р. навіть зріс до 10 936 тис. грн, що було наслідком зниження запасів у період пандемії та послаблення виробничої активності. Проте у 2022 р. надлишок становив лише 7 060 тис. грн, а починаючи з 2023 р. показник повернувся до від'ємного значення (-7 766 тис. грн), що у 2024 р. поглибилося до -18 575 тис. грн. Це означає, що навіть із залученням позикових ресурсів підприємство не має достатнього фінансового забезпечення для покриття поточних запасів, що для підприємства з високою матеріаломісткістю є критичною проблемою.

Причини такого погіршення можуть бути спричинені стрімким зростанням запасів у 2022-2024 рр. через воєнні ризики, розірвані логістичні ланцюги та підвищену собівартість матеріалів, високою залежністю від дорогих короткострокових кредитів та недостатнім темпом приросту власного капіталу порівняно з темпами зростання матеріальних потреб.

Підсумковий тип фінансової стійкості у 2020-2024 рр. залишається кризовим, що підтверджує системний характер дефіциту. Тимчасові ознаки нестійкого стану у 2021-2022 рр. пояснюються скороченням запасів, а не покращенням структури фінансування. У 2023-2024 рр. підприємство знову повернулося до глибокої нестачі джерел, оскільки обсяг запасів зростав надмірними темпами, які не були забезпечені ні власним, ні позиковим капіталом.

Отже, абсолютні показники фінансової стійкості чітко сигналізують про структурний дисбаланс між потребою у фінансуванні матеріальних ресурсів та наявними джерелами фінансового забезпечення, що вимагає уваги та корекції фінансової політики підприємства.

Оскільки абсолютні показники фінансової стійкості продемонстрували поглиблення дефіциту джерел формування запасів і зростання залежності від позикового капіталу, доцільно перейти до аналізу відносних показників фінансової стійкості. Саме коефіцієнти капіталізації дозволяють оцінити пропорції між власним і залученим капіталом та визначити реальний рівень фінансового ризику й залежності підприємства від зовнішніх джерел (табл.2.2).

Таблиця 2.2

Динаміка відносних показників фінансової стійкості (коефіцієнтів капіталізації)

ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Нормативне значення	Роки					Темп приросту, %			
		2020	2021	2022	2023	2024	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Власний капітал, тис. грн	–	88 437,00	111 529,00	118 297,00	141 000,00	167 994,00	26,11	6,07	19,19	19,14
Активи, тис. грн	–	274 234,00	152 718,00	210 412,00	246 619,00	292 339,00	-44,31	37,78	17,21	18,54
Зобов'язання, тис. грн	–	185 797,00	41 189,00	92 115,00	105 619,00	124 345,00	-77,83	123,64	14,66	17,73
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис. грн	–	0,00	0,00	0,00	16 902,00	10 032,00	-	-	100,00	-40,65
Запаси, тис. грн	–	102 242,00	98 546,00	124 395,00	155 013,00	209 895,00	-3,61	26,23	24,61	35,40
Оборотні активи, тис. грн	–	249 204,00	128 553,00	174 660,00	199 521,00	249 213,00	-48,41	35,87	14,23	24,91
Необоротні активи, тис. грн	–	25 030,00	24 165,00	35 752,00	47 098,00	43 126,00	-3,46	47,95	31,74	-8,43
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,32	0,73	0,56	0,57	0,57	-	-	-	-
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,68	0,27	0,44	0,43	0,43	-	-	-	-
Коефіцієнт фінансової залежності	<2	3,10	1,37	1,78	1,75	1,74	-	-	-	-
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,32	0,73	0,56	0,64	0,61	-	-	-	-
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	2,10	0,37	0,78	0,75	0,74	-	-	-	-
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,72	0,78	0,70	0,79	0,80	-	-	-	-
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	0,62	0,89	0,66	0,71	0,64	-	-	-	-
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	0,25	0,68	0,47	0,56	0,54	-	-	-	-
Індекс постійного активу	зменшення	0,28	0,22	0,30	0,33	0,26	-	-	-	-

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.

Аналіз відносних показників фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024 рр. свідчить про збереження високої залежності підприємства від позикового капіталу та обмеженість внутрішніх фінансових ресурсів.

Коефіцієнт автономії упродовж періоду коливався в межах 0,32-0,57, що є нижчим за нормативне значення $>0,5$ у 2020-2022 рр., однак у 2023-2024 рр. піднявся до рівня 0,57. Це покращення стало наслідком швидшого приросту власного капіталу порівняно зі зростанням активів, зокрема завдяки позитивному фінансовому результату та збільшенню нерозподіленого прибутку. Втім, навіть попри покращення, значення коефіцієнта не забезпечує повної фінансової незалежності, особливо в умовах нестабільного ринку.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу залишається на досить високому рівні (0,68 у 2020 р. та 0,43 у 2024 р.), що підтверджує значну частку зобов'язань у структурі капіталу. Зниження цього показника з 2022 р. пов'язане зі зростанням власного капіталу та частковим погашенням короткострокових зобов'язань, однак загальна залежність від позикових коштів усе ще залишається значною.

Коефіцієнт фінансової залежності, який відображає зворотний до автономії показник, також демонструє тенденцію до зниження (з 3,10 у 2020 р. до 1,74 у 2024 р.). Це свідчить про певну стабілізацію структури капіталу, однак варто врахувати, що поліпшення цього показника є наслідком зростання власного капіталу, а не скорочення боргового навантаження, яке у воєнних умовах зростало нерівномірно.

Коефіцієнт фінансової стійкості за досліджуваний період коливався в межах 0,32-0,73, що значно нижче нормативу та свідчить про критичну залежність від короткострокових зобов'язань. У 2023-2024 рр. показник коливався від 0,64 до 0,61 завдяки появі довгострокових зобов'язань і збільшенню власного капіталу, однак він все одно не досягає нормативного рівня. Отже, попри певне покращення, підприємство залишається фінансово нестійким і потребує зміцнення стабільних джерел фінансування.

Коефіцієнт фінансового ризику демонструє зниження з 2,13 у 2020 р. до 0,74 у 2024 р., що означає зменшення співвідношення позикового і власного капіталу. Проте цей ефект пов'язаний переважно зі зростанням власного капіталу, а не із системним скороченням позикових ресурсів, які залишаються значними.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу у 2020-2024 рр. має стабільно невисокі значення (0,72–0,80), що виходить за межі нормативного інтервалу 0,3–0,5 і свідчить про надмірну частку необоротних активів у структурі власного капіталу. Це є характерним для підприємств легкої промисловості, де виробничі засоби займають значну частину активів, але водночас створює обмеження для гнучкого управління оборотним капіталом.

Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами демонструє нестійку тенденцію: від 0,62 у 2020 р. до 0,89 у 2021 р. зі спадом до 0,64 у 2024 році при нормативі 0,5-0,8. Незважаючи на відповідність нормативу, коливання значень пояснюються диспропорційністю між темпами зростання запасів і власних оборотних ресурсів. Падіння показника у 2022 р. до 0,66 відбулося через різке збільшення запасів у період воєнних ризиків, тоді як подальше зростання у 2023 р. до 0,71 зумовлене збільшенням власного капіталу та частковою стабілізацією оборотного циклу.

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами має нижчі значення від 0,25 у 2020 р. до 0,54 у 2024 р., що лише частково відповідає нормативу. Хоча значення формально є прийнятними, вони вказують на те, що власні оборотні кошти покривають лише невелику частку оборотних активів, а основне навантаження лягає на кредиторську заборгованість і короткострокові позики. Підвищення показника після 2021 р. пов'язане зі зростанням власного капіталу та зменшенням дебіторської заборгованості, проте подальше зниження у 2024 р. відображає збільшення оборотних активів швидшими темпами, ніж приріст власних ресурсів.

Індекс постійного активу протягом 2020-2024 рр. характеризується нерівномірними коливаннями, однак загалом демонструє тенденцію до

зниження: від 0,28 у 2020 р. до 0,26 у 2024 р. Зменшення цього показника свідчить про те, що частка власного капіталу, «закріплена» у необоротних активах, поступово скорочується, що підвищує фінансову гнучкість підприємства. Тимчасове зростання індексу у 2022–2023 рр. (до 0,30 та 0,33) пов'язане з активізацією інвестицій у необоротні активи та розширенням виробничих потужностей у відповідь на воєнні виклики. Однак у 2024 р. показник зменшився до 0,26, що зумовлено швидшим зростанням власного капіталу порівняно з необоротними активами та обережнішою інвестиційною політикою підприємства. Загалом така динаміка є позитивною, оскільки забезпечує більшу частку мобільних ресурсів для фінансування оборотних активів та покращує фінансову стійкість «Едельвіки».

Комплексний аналіз фінансового стану ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024 рр. показує, що підприємство працювало в умовах значних зовнішніх викликів – пандемії та повномасштабної війни, які суттєво вплинули на динаміку активів, капіталу та зобов'язань. Структура активів зазнала змін у бік зростання оборотних активів, насамперед запасів, що є наслідком високої матеріаломісткості виробництва та необхідності формувати страхові запаси. Необоротні активи зростали повільніше, що загалом підвищувало фінансову гнучкість підприємства.

У структурі капіталу спостерігався стійкий приріст власного капіталу, однак його темпи були недостатніми порівняно зі зростанням потреби у фінансуванні оборотних активів. Поточні зобов'язання залишалися значними, а їхня структура свідчила про залежність підприємства від короткострокових джерел фінансування. Абсолютні показники фінансової стійкості підтвердили хронічну нестачу власних та основних джерел формування запасів, що зумовило збереження нестійкого та кризового типу фінансової стійкості протягом усього періоду.

Аналіз відносних показників показав певне покращення у 2023-2024 рр. завдяки приросту власного капіталу та появі довгострокових зобов'язань, але ключові коефіцієнти – автономії, фінансової стійкості та маневреності власного

капіталу не відповідають нормативним значенням, що свідчить про збереження залежності від позикових ресурсів. Загалом фінансовий стан ПрАТ «Едельвіка» характеризується поступовою позитивною динамікою окремих показників, але структура капіталу та джерел фінансування все ще потребує посилення для забезпечення стабільності в умовах турбулентного економічного середовища.

2.3. Оцінка внутрішнього аудиту і контролю фінансової стійкості підприємства

Система внутрішнього контролю та аудиту є важливим структурним елементом обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства, оскільки саме вона формує механізми попередження, виявлення і коригування викривлень облікових даних, які безпосередньо впливають на якість фінансової інформації та здатність підприємства підтримувати стабільність фінансового розвитку. Для ПрАТ «Едельвіка», діяльність якого характеризується високою матеріаломісткістю виробництва, багаторівневістю технологічних операцій та значними обсягами внутрішньоцехового документообігу, належно організована система внутрішнього контролю є критично важливим чинником достовірного формування показників капіталу, ліквідності, оборотності та фінансової незалежності.

Нормативною основою внутрішнього контролю і аудиту є Закон України № 996-XIV [8], Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Положення № 879 «Про інвентаризацію активів та зобов'язань» [30].

Особливе значення для контролю господарських операцій має регламентований документообіг. Регламентований документообіг забезпечує своєчасне відображення господарських операцій, запобігає виникненню незадокументованих операцій та дозволяє уникнути системного зміщення у визнанні витрат чи запасів. Для підприємства з великим обсягом руху матеріалів, складськими переміщеннями, міжцеховими передачами та постійною зміною асортименту своєчасність документування операцій є

базовою умовою формування реалістичної аналітичної інформації, яка лежить в основі показників фінансової стійкості.

Зміцнення системи внутрішнього контролю здійснюється через широке використання інформаційно-технологічних рішень. Підприємство застосовує автоматизовані бухгалтерські системи 1С:Підприємство та 1С:Торгівля, що забезпечують автоматичне формування регістрів обліку, контроль логічної послідовності проводок, мінімізацію ручних операцій та оперативне внесення змін у первинні та зведені документи. Ці системи не лише пришвидшують обробку даних, а й суттєво підвищують точність і достовірність бухгалтерських записів. Саме автоматизовані контрольні функції 1С дозволяють виявляти дублювання, математичні помилки або необґрунтовані списання матеріальних ресурсів. Окрім того, програмні комплекси MEDOC та EDI забезпечують електронний документообіг як внутрішній, так і зовнішній, що сприяє швидкому надходженню інформації щодо розрахунків із контрагентами, подання податкової звітності та узгодженню господарських операцій без затримок.

Внутрішній контроль за наявністю майна, оцінки його стану і забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності здійснюється через інвентаризаційні процедури, контроль нормативного споживання матеріалів, перевірку фактичних залишків за даними складів і цехів та зіставлення їх із обліковими регістрами. Ураховуючи, що текстильне виробництво передбачає тисячі найменувань матеріалів і високий ризик їх надмірного списання, саме контроль запасів має найбільший вплив на достовірність показників оборотного капіталу та виробничої собівартості. Недостатня точність контролю призводить до завищення потреби в обігових коштах, погіршення коефіцієнта покриття та зниження фінансової стійкості.

Однією з найсильніших сторін системи контролю ПрАТ «Едельвіка» є інвентаризаційна дисципліна. Підприємство проводить системні інвентаризації активів та зобов'язань згідно ч.1 ст.10 Закону № 996-XIV [8] та Положення «Про інвентаризацію активів та зобов'язань» [30], включно з обов'язковою

щорічною інвентаризацією основних фондів, запасів та розрахунків, щоквартальною інвентаризацією грошових коштів та спеціалізованою інвентаризацією незавершеного виробництва перед балансом. Створення постійно діючої інвентаризаційної комісії, до складу якої входять: керівники підприємства, головний бухгалтер, заступник головного бухгалтера та бухгалтер-ревізор, забезпечує багаторівневу експертизу при оцінці стану активів.

Контроль запасів на досліджуваному підприємстві є найбільш об'ємним елементом системи внутрішнього контролю, оскільки матеріали (бавовна, льон, пряжа, нитки, фурнітура), незавершене виробництво та готова продукція формують основу оборотних активів і визначають собівартість текстильної продукції. Окрім проведення інвентаризацій контроль включає нормування запасів за видами сировини, щоденний контроль руху матеріалів через автоматизовані склади, регулярні звірки фактичних залишків зі складськими картками та аналіз термінів зберігання з метою мінімізації утворення низькооборотних та неліквідних залишків.

Застосування ABC/XYZ-аналізу дозволяє групувати сировину за рівнем важливості та стабільністю її споживання, що забезпечує більш точне планування закупівель і скорочення обсягу заморожених коштів. Оскільки навіть незначні відхилення у списанні матеріалів у текстильній галузі можуть спричинити суттєві зміни собівартості продукції, системний контроль запасів забезпечує стабільність рентабельності, ефективне використання оборотного капіталу та мінімізацію ризику втрати ліквідності.

Контроль за необоротними активами та амортизаційною політикою реалізується через систему норм і процедур. Визначення строків корисного використання основних засобів проводиться спеціальною комісією, а амортизація нараховується за прямолінійним методом, що забезпечує рівномірний розподіл витрат і прозорість облікових даних. Внутрішній аудит перевіряє коректність рішень щодо капіталізації або списання витрат на ремонти, своєчасність переоцінки активів у випадку суттєвих відхилень їх

вартості від справедливої, а також правильність віднесення амортизації до відповідних центрів витрат.

Для управління дебіторською заборгованістю підприємство застосовує регулювання кредитних умов та лімітів відстрочки, щотижневий aging-analysis (1-30, 31-60, 61-90, 90+ днів), а також регулярні акти звірки взаєморозрахунків – 1 раз на місяць.

Системна взаємодія відділу продажів та бухгалтерії перед кожним відвантаженням продукції запобігає виникненню нових прострочень. Такий підхід мінімізує ризики неплатежів, зменшує потребу у зовнішньому фінансуванні та підтримує оптимальний рівень ліквідності.

Контроль кредиторської заборгованості на підприємстві спрямований на узгодження динаміки витрат із можливостями формування грошових надходжень та уникнення касових розривів. Підприємство веде календар платіжної дисципліни, проводить диференціацію постачальників на стратегічних та оперативних, контролює терміни оплати, аналізує умови договорів щодо можливості пролонгації оплат або часткової оплати критично важливих закупівель (енергоносії, нитки, тканини).

Такий підхід сприяє оптимізації фінансових потоків, знижує ризики штрафних санкцій та дозволяє підприємству підтримувати достатній рівень фінансової незалежності.

Для контролю руху грошових коштів на підприємстві застосовується комплекс інструментів управління Cash Flow, що включає платіжний календар по днях, план-факт аналіз надходжень і витрат, щотижневий, місячний, квартальний та річний бюджет руху грошових коштів, прогнозування сезонних коливань продажів і витрат, а також контроль лімітів витрат на відрядження, маркетинг та закупівлі, що дозволяє оперативно оцінювати фінансові можливості підприємства, збалансовувати надходження та витрати й запобігати виникненню дефіциту ліквідності.

Одним із видів внутрішнього контролю є внутрішній аудит, який включає в себе не тільки перевірку фінансових звітів, але й оцінку фінансових

коефіцієнтів, таких як ліквідність, рентабельність, структура капіталу та ефективність використання активів.

Аудит включає кілька етапів, які дозволяють детально оцінити рівень фінансової стабільності підприємства та виявити можливі ризики (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Етапи аудиту фінансової стійкості підприємства

Етап	Характеристика
Підготовка	включає визначення мети та завдань аудиту з урахуванням зовнішніх економічних факторів, таких як макроекономічні зміни, валютні коливання, а також вивчення нових вимог законодавства.
Діагностика фінансового стану	проводиться глибокий аналіз фінансової звітності підприємства, зокрема, оцінка ліквідності, платоспроможності та структури капіталу.
Аналіз фінансових ризиків і загроз	передбачає оцінку змін у доходах і витратах підприємства, доступності фінансових ресурсів, а також визначення загроз, таких як руйнування активів, втрата ринків збуту та логістичні проблеми.
Формування рекомендацій і звітності	формування аудиторських висновків і рекомендації щодо покращення фінансової стабільності підприємства, тобто можуть бути пропозиції щодо оптимізації структури капіталу, зменшення витрат, залучення нових джерел фінансування, або зміни в управлінні оборотними коштами для підвищення ліквідності. В результаті аудиту формується звіт, що містить аналіз поточного фінансового стану підприємства.

Джерело: побудовано автором на основі [32].

У процесі аудиту фінансової стійкості підприємства використовуються різні методи аналізу, кожен з яких дає уявлення про окремі аспекти фінансового стану підприємства:

- коефіцієнтний (дозволяє оцінити наскільки швидко підприємство здатне виконати свої зобов'язання за рахунок ліквідних активів, а також оцінити можливі проблеми з платоспроможністю);
- динамічний (дозволяє зрозуміти, як зміни в економічному середовищі вплинули на фінансову стабільність підприємства, чи спостерігається спад у доходах, чи змінилися витрати);
- стрес-тестування (моделює кризові сценарії, які дозволяють оцінити, як підприємство впорається з різними негативними економічними умовами, такими як різке падіння попиту, зростання валютних курсів або зниження доступу до кредитів);

- SWOT-аналіз (дозволяє виявити сильні та слабкі сторони підприємства, а також оцінити зовнішні загрози і можливості в кризових умовах);
- факторний аналіз (визначає основні чинники, що впливають на фінансову стійкість підприємства, зокрема внутрішні фактори, такі як ефективність управління, а також зовнішні, наприклад, зміни в економічній ситуації, податкова політика чи коливання валютних курсів).

Оскільки власний капітал та зобов'язання є одними з головних факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства, їх аудит стає необхідним для забезпечення стабільності та збереження платоспроможності.

Аудит власного капіталу починається з аналізу його структури. Власний капітал підприємства складається зі статутного, додаткового, резервного капіталу, нерозподіленого прибутку та капіталу у дооцінках. Основним завданням є перевірка правильності розрахунку і руху цих коштів на підприємстві.

Перевірка включає контроль за надходженням внесків засновників, які можуть бути у вигляді грошових коштів, матеріальних цінностей або нематеріальних активів. Для цього аудитор вивчає первинні документи, такі як акти приймання-передачі основних засобів або матеріальних запасів. Також здійснюється перевірка того, чи були внески здійснені у встановлені строки, а також їх відповідність встановленому статутом розміру.

Особливу увагу потрібно приділити перевірці внесків, що здійснюються у вигляді нематеріальних активів, таких як права на користування землею або ліцензії. Аудит також передбачає перевірку правильності розподілу прибутку, що здійснюється між учасниками або спрямовується на збільшення статутного капіталу чи створення резервних фондів.

Аудит зобов'язань має на меті перевірку всіх зобов'язань підприємства перед іншими сторонами, зокрема за позиками, кредитами та постачальниками. Цей етап включає класифікацію зобов'язань на довгострокові та поточні, а також перевірку правильності відображення їх у фінансовій звітності.

Аудитор перевіряє правильність розрахунків за короткостроковими та довгостроковими позиками, дотримання умов кредитних договорів, своєчасність сплати відсотків та основної суми боргу. Важливим аспектом є перевірка того, чи правильно відображені ці зобов'язання за їх поточною вартістю в балансі підприємства, зокрема в разі довгострокових позик, де нараховуються відсотки. Аудит також включає контроль за коректністю погашення боргових зобов'язань і чи відповідають записи в бухгалтерії фактичному виконанню умов договорів.

Отож, система внутрішнього контролю та аудиту є важливим елементом для забезпечення фінансової стійкості підприємства, оскільки вона допомагає підтримувати точність фінансової звітності та своєчасно виявляти викривлення у бухгалтерських даних. Для ПрАТ «Едельвіка», де важлива точність у документуванні операцій через високий обсяг матеріалів та складські переміщення, належно організована система внутрішнього контролю є основою стабільності.

Автоматизація облікових процесів за допомогою програм 1С:Підприємство та MEDOC дозволяє знизити ризик помилок, підвищити точність і оперативність обліку. Ці системи забезпечують ефективний контроль за господарськими операціями, що зменшує ймовірність помилок і сприяє своєчасному обміну інформацією.

Контроль запасів є важливою складовою для підтримання фінансової стійкості, оскільки він безпосередньо впливає на оборотний капітал і собівартість продукції.

Вдосконалення процесів контролю, зокрема через ABC/XYZ-аналіз, дозволяє зменшити обсяги заморожених коштів і забезпечити більш ефективне планування закупівель.

Аудит фінансової стійкості, включаючи перевірку ліквідності, рентабельності та структури капіталу, дає змогу вчасно виявляти фінансові ризики, що забезпечує своєчасне коригування фінансової стратегії та підтримку стабільності підприємства.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «ЕДЕЛЬВІКА»

3.1. Покращення обліку власного капіталу та зобов'язань підприємства

Проведений у попередньому розділі аналіз показав, що інформація про власний капітал та зобов'язання ПрАТ «Едельвіка», хоч і формується відповідно до чинних вимог, недостатньо деталізована з позицій управління фінансовою стійкістю. Низка операцій відображається лише на рівні синтетичних рахунків без належної аналітики за видами капіталу, акціонерами, окремими кредитними договорами та строками погашення зобов'язань., що ускладнює контроль за дотриманням умов договорів позики, оцінку реальної структури джерел фінансування й обґрунтування рішень щодо дивідендної політики, залучення чи погашення боргу.

З урахуванням вимог Закону України № 996-XIV [8] та НП(С)БО 1 [2] доцільно насамперед розробити й затвердити на підприємстві окреме «Положення про облік власного капіталу та зобов'язань». У цьому внутрішньому регламенті слід закріпити перелік об'єктів обліку (види власного капіталу, довгострокові та поточні зобов'язання, забезпечення), правила їх визнання, оцінки та перекласифікації, а також типові кореспонденції рахунків для ключових операцій: формування та зміни зареєстрованого капіталу, розподіл нерозподіленого прибутку, створення резервного капіталу, отримання й погашення банківських кредитів тощо. Чітко прописана облікова політика щодо капіталу та зобов'язань мінімізує ризики неоднокового відображення однотипних господарських операцій у часі й різними бухгалтерами, а також забезпечить узгодженість обліку з фінансовою звітністю.

Наступним кроком є перегляд структури рахунків класу 4 «Власний капітал та забезпечення зобов'язань» і класів 5-6 «Довгострокові» та «Поточні зобов'язання» з урахуванням Плану рахунків бухгалтерського обліку [23]. На базі цього Плану доцільно відкрити деталізовані субрахунки та аналітичні розрізи. Зокрема, у межах рахунку 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» - аналітику за видами акцій (прості, привілейовані), серіями емісій та основними групами акціонерів, що дозволить оперативно отримувати дані про структуру власників і швидко звіряти бухгалтерські залишки із даними реєстратора акціонерів. За рахунком 42 «Додатковий капітал» доцільно виокремити субрахунки для емісійного доходу, дооцінки необоротних активів та іншого вкладеного капіталу, що дасть змогу відокремлено простежувати формування капітальної бази не за рахунок результатів діяльності, а через внески власників і переоцінку активів. Аналогічно за рахунком 44 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» варто виділити аналітичні позиції: прибуток, спрямований на інвестиції, на створення резервів, на виплату дивідендів, що дасть можливість будувати звітність про використання прибутку у форматі, корисному для наглядової ради та власників.

Для забезпечення коректної оцінки боргового навантаження ПрАТ «Едельвіка» доцільно істотно поглибити аналітичний облік зобов'язань. На рівні рахунків 50 «Довгострокові позики» та 60 «Короткострокові позики» варто запровадити аналітику за кожним кредитним договором: банк-кредитор, дата укладення, ліміт кредитної лінії, відсоткова ставка (фіксована/плаваюча), графік погашення основної суми боргу й відсотків, забезпечення (застава, гарантія). Для цього у програмному забезпеченні доцільно створити довідник «Кредитні договори» та пов'язати його з відповідними субрахунками 501, 502, 601, 602 тощо, що відповідають довгостроковим і короткостроковим кредитам у національній та іноземній валюті. Така організація дозволяє формувати автоматичний «паспорт» кожного кредиту з розрахунком очікуваних грошових потоків, сумою нарахованих, але ще не сплачених відсотків та контролем

дотримання ковенантів (максимальний рівень боргового навантаження, мінімальне значення коефіцієнта покриття тощо).

Окремий акцент доцільно зробити на класифікації довгострокових зобов'язань за строками погашення. Відповідно до НП(С)БО 1 довгострокові зобов'язання – це ті, строк погашення яких перевищує 12 місяців після дати балансу, а поточні – до 12 місяців [2]. На практиці частина довгострокових кредитів, строк погашення яких наближається, часто повністю відображається у складі довгострокової заборгованості, що спотворює показники ліквідності. Для виправлення ситуації ПрАТ «Едельвіка» варто щокварталу здійснювати перекласифікацію тієї частини довгострокових зобов'язань, яка підлягає погашенню протягом наступних 12 місяців, у склад поточних зобов'язань (наприклад, з рахунку 50 на рахунок 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями»). Це забезпечить більш реалістичне відображення структури боргу в балансі та коректні значення коефіцієнтів ліквідності й фінансової стійкості.

Для власного капіталу доцільно запровадити на ПрАТ «Едельвіка» регулярне формування внутрішнього «Звіту про рух власного капіталу» на базі даних рахунків 40-46, де деталізуються зміни кожного компонента капіталу за період: внески та вилучення капіталу, дооцінки й уцінки, реінвестування прибутку, виплату дивідендів, списання збитків минулих років.

Ще один практичний крок – підвищення деталізації інформації про кредиторську заборгованість за розрахунками з постачальниками, бюджетом, персоналом та іншими контрагентами (рахунки 63, 64, 65, 66, 68). Пропонується встановити обов'язкову аналітику за контрагентом, договором, валютою розрахунків і строками виникнення заборгованості, а також запровадити в програмному забезпеченні автоматичний «вік аналізу» кредиторської заборгованості з інтервалами 0–30, 31–60, 61–90, понад 90 днів, що дозволить своєчасно визначати, які зобов'язання є простроченими, а які ще підлягають своєчасному виконанню, що дає можливість більш ефективно

керувати ліквідністю підприємства та знижує ризик виникнення штрафів або негативних наслідків через несвоєчасну оплату.

Аналіз «віку» заборгованості полягає в розподілі всіх зобов'язань на інтервали за термінами погашення: 0–30 днів, 31–60 днів, 61–90 днів та понад 90 днів. Кожен з цих інтервалів відповідає певному етапу прострочення заборгованості. Наприклад, сума заборгованості в межах 0–30 днів є поточною і не потребує термінових заходів, в той час як заборгованість, що перевищує 90 днів, вже вважається критичною і потребує негайного втручання, що дає змогу швидко виявляти заборгованості, які потребують негайної уваги, і коригувати плани погашення [33].

У системі автоматизація цього процесу реалізується шляхом налаштування звітів, які автоматично розбивають усі кредиторські зобов'язання на вищезгадані інтервали, використовуючи дані про дату виникнення боргу та терміни оплати. Для кожного постачальника в системі зберігаються всі необхідні дані про заборгованість, включаючи суму, дату виникнення і термін погашення, після чого програма автоматично нараховує прострочення і відображає їх в окремих категоріях.

Система надає чітке розуміння поточної ситуації з заборгованістю перед постачальниками: які зобов'язання потребують негайного погашення, а які можна відкласти.

Звітність за «віковими» інтервалами дозволяє керівництву не лише побачити прострочену заборгованість, а й здійснити аналіз причин виникнення прострочень, вжити заходів для їх ліквідації та сформував чіткий план погашення боргу. Такий підхід значно покращує контроль за фінансовими зобов'язаннями підприємства, сприяє зниженню фінансових ризиків та підвищує ефективність управління кредиторською заборгованістю.

Паралельно доцільно посилити внутрішній контроль за операціями з власним капіталом та зобов'язаннями. Для цього ПрАТ «Едельвіка» може запровадити щорічну процедуру звірки статутного капіталу за даними бухгалтерського обліку з відомостями державного реєстру, а також внутрішній

аудит операцій зі збільшення/зменшення капіталу, виплати дивідендів, укладання кредитних та орендних договорів. Результати таких перевірок доцільно оформлювати актами внутрішнього аудиту із зазначенням виявлених розбіжностей та рекомендаціями щодо їх усунення, що сприятиме підвищенню достовірності звітних даних і зниженню ризику претензій з боку контролюючих органів та інвесторів.

Отже, комплексне покращення обліку власного капіталу та зобов'язань ПрАТ «Едельвіка» передбачає поєднання трьох груп заходів: нормативно-організаційних (розроблення внутрішнього положення, регламентація процедур перекласифікації та внутрішнього контролю), методичних (деталізація рахунків та аналітики) та технічних (налаштування програмного забезпечення для автоматизованого формування звітів про рух капіталу, структуру боргу та кредиторської заборгованості). Реалізація таких заходів забезпечить більш повне й достовірне відображення джерел фінансування діяльності підприємства, підвищить якість управлінських рішень щодо структури капіталу та сприятиме зміцненню фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» у довгостроковій перспективі.

3.2. Удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства

Удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» доцільно пов'язати не лише з поглибленням розрахунків окремих коефіцієнтів, а й із формуванням цілісної, формалізованої системи моніторингу, яка працюватиме на управлінські рішення. Текстильна галузь, до якої належить ПрАТ «Едельвіка», характеризується високою матеріаломісткістю, значною часткою запасів у структурі активів та залежністю від коливань попиту на готову продукцію, що підвищує чутливість підприємств до фінансових ризиків. За таких умов аналітичне забезпечення фінансової стійкості має бути орієнтоване не лише на констатацію поточного стану, а й на

раннє виявлення тенденцій погіршення стійкості, моделювання наслідків управлінських рішень та формування пропозицій щодо коригування структури капіталу, витрат і грошових потоків.

У науковій літературі запропоновано низку методичних підходів до оцінювання фінансової стійкості: агрегатний, коефіцієнтний, маржинальний, балансовий, інтегральний, факторний, матричний, бальний тощо. Вони детально описані у працях Ткаченко Є.Ю, Зінченко В.В.[34], Козлова О.С. [35], Костенко Ю.О., Короленко О.Б., Гузь М.М. [36] та інших дослідників, які акцентують увагу на необхідності комбінування різних підходів та побудови багаторівневої системи показників. Водночас ці підходи часто застосовуються на підприємствах фрагментарно: проводиться коефіцієнтний аналіз на основі річної звітності без чіткого зв'язку з управлінським циклом та без інтегральної оцінки рівня фінансової стійкості. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств, затверджені Міністерством економіки України, прямо підкреслюють, що конкретна методика аналізу має адаптуватися до цілей користувача, галузевих особливостей і глибини дослідження, що створює підґрунтя для розроблення удосконаленої методики саме для ПрАТ «Едельвіка» [25].

З урахуванням специфіки діяльності ПрАТ «Едельвіка» удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості доцільно почати з оновлення інформаційної бази аналізу. Нині ключовою проблемою є орієнтація на річну фінансову звітність, яка надто запізно відображає зміни в структурі капіталу та грошових потоках, тоді як для текстильного підприємства характерні сезонні коливання завантаження виробничих потужностей та продажів. Пропонується формувати аналітичні таблиці фінансової стійкості на основі квартальної (а за можливості – місячної) вибірки даних бухгалтерського обліку, використовуючи автоматичне вивантаження показників із облікової системи у табличний процесор. У таких таблицях слід деталізувати структуру активів за ступенем ліквідності (необоротні, повільно реалізовані, швидко реалізовані активи, грошові кошти), а пасивів – за термінами погашення

(власний капітал, довгострокові зобов'язання, короткострокові кредити і позики, кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальниками та бюджетом).

Другим кроком удосконалення методики є перегляд та розширення системи показників фінансової стійкості з фокусом на потреби управління саме ПрАТ «Едельвіка». На основі рекомендацій вітчизняних науковців доцільно формувати декілька логічно пов'язаних блоків показників: структурні (характеризують співвідношення власного і позикового капіталу), ліквідності та платоспроможності, рентабельності та ділової активності, а також показники грошових потоків. У структурному блоці ключовими для ПрАТ «Едельвіка» є коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансового левериджу, коефіцієнт маневреності власного капіталу. У блоці ліквідності необхідно систематично розраховувати коефіцієнт покриття, швидкої та абсолютної ліквідності з урахуванням внутрішніх нормативів підприємства, встановлених виходячи з галузевих стандартів і досвіду попередніх років. У блоці рентабельності вагомими для управлінських рішень є рентабельність продажу, активів і власного капіталу, а також показники оборотності активів і запасів, що особливо критично для текстильного виробництва. Аналіз грошових потоків має включати оцінку стабільності операційного потоку, здатності підприємства генерувати вільні грошові кошти для обслуговування боргу та інвестування.

Наступний елемент удосконаленої методики – розроблення інтегрального показника фінансової стійкості, який дозволяє отримати узагальнену кількісну оцінку рівня стійкості підприємства. У наукових роботах пропонується використовувати різні варіанти зведеного інтегрального індексу, побудованого на основі нормалізованих значень окремих показників із урахуванням їхніх ваг. Для ПрАТ «Едельвіка» до складу інтегрального індексу доцільно включити не менше 10–12 показників із різних блоків (структура капіталу, ліквідність, рентабельність, грошові потоки) [37, с.198-200]. На першому етапі фактичні значення кожного показника перетворюються у безрозмірні індекси на інтервалі від 0 до 1 (наприклад, шляхом лінійної нормалізації з урахуванням

мінімально допустимого та цільового значень). На другому етапі кожному показнику присвоюється вага залежно від його впливу на фінансову стійкість (наприклад, більш висока вага для коефіцієнта автономії та стабільності операційного грошового потоку). Далі обчислюється зважена середня нормалізованих показників, що й становить інтегральний індекс фінансової стійкості підприємства. Для практичних цілей доцільно виділити три зони значень цього індексу: стабільна (зелена зона), допустима (жовта зона) та критична (червона зона).

Важливою складовою удосконаленої методики є застосування матричного підходу до діагностики фінансової стійкості ПрАТ підприємства. На практиці доцільно побудувати двовимірну матрицю, в якій по горизонталі відображається рівень інтегрального показника фінансової стійкості, а по вертикалі – ключові фактори ризику, наприклад, частка позикового капіталу, залежність від банківського кредитування, концентрація кредиторської заборгованості, швидкість оборотності запасів [38, с.53-54]. На перетині відповідних рівнів формується інтегральний «квадрант» ризику, який показує не лише поточний стан, а й потенційну вразливість підприємства до зовнішніх шоків (зменшення попиту, зростання відсоткових ставок, девальвація валюти тощо). Така матриця доповнює інтегральний індекс, дозволяючи ідентифікувати «вузькі місця» стійкості та фокусувати увагу аналітиків на найбільш проблемних компонентах фінансової структури.

Для підвищення оперативності аналітичної роботи і зменшення трудомісткості розрахунків пропонується запровадити на ПрАТ «Едельвіка» цифровий дашборд фінансової стійкості. На практиці це може бути реалізовано у вигляді інтерактивної таблиці або панелі в середовищі Excel / Power BI, що автоматично імпортує дані з бухгалтерської програми та розраховує систему показників, інтегральний індекс і матрицю ризиків. У рамках дашборда доцільно передбачити візуалізацію динаміки ключових коефіцієнтів (коефіцієнт автономії, покриття, рентабельність активів, стабільність операційного грошового потоку) у вигляді графіків, а також кольорове кодування зон ризику

(зелений, жовтий, червоний). Такий інструмент дозволить керівництву та власникам ПрАТ «Едельвіка» отримувати оновлену інформацію про фінансову стійкість у розрізі кварталів і оперативно реагувати на негативні тенденції, наприклад, посилення боргового навантаження або погіршення структури оборотних активів.

Окремий блок удосконаленої методики слід присвятити сценарному аналізу та стрес-тестуванню фінансової стійкості. Для ПрАТ «Едельвіка» доцільно змодельовати декілька типових сценаріїв: зниження обсягу виручки на 10-20 % унаслідок падіння попиту; одночасне зростання цін на сировину і тарифів на енергоресурси; посилення валютних ризиків у разі імпортої залежності. Для кожного сценарію через дашборд мають перераховуватися основні показники фінансової стійкості та інтегральний індекс, що дозволить оцінити «запас міцності» підприємства та визначити критичні порогові значення, після досягнення яких необхідні негайні коригуючі дії (перегляд структури витрат, оптимізація запасів, реструктуризація боргу, пошук альтернативних джерел фінансування).

Завершальним елементом удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» має стати її організаційно-правова формалізація. На практиці доцільно затвердити внутрішній нормативний документ, наприклад «Положення про порядок проведення аналізу та моніторингу фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка», в якому чітко визначити: мету та завдання аналізу; перелік показників і методику їх розрахунку; структуру інтегрального показника та матриці ризиків; періодичність формування аналітичних звітів (щоквартально, за підсумками року, у разі суттєвих змін зовнішніх умов); розподіл відповідальності між головним бухгалтером, фінансовим директором, економічною службою; порядок представлення результатів керівництву та власникам. Така формалізація забезпечить сталість застосування удосконаленої методики та її реальну інтеграцію в систему управління фінансовою стійкістю підприємства, а не лише епізодичне використання в межах річного аудиту.

У підсумку, запропоноване удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» передбачає перехід від фрагментарного аналізу до системного, динамічного та цифровізованого моніторингу на основі розширеної інформаційної бази, інтегральної оцінки, матричної діагностики ризиків і сценарного моделювання. Реалізація такої методики створює передумови для підвищення якості управлінських рішень щодо структури капіталу, обсягу та структури позикових ресурсів, політики управління запасами і грошовими потоками, а отже – для зміцнення фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» у середньо- та довгостроковій перспективі.

3.3. Підвищення якості внутрішнього аудиту і контролю фінансової стійкості підприємства

Удосконалення внутрішнього аудиту і контролю фінансової стійкості підприємства є необхідною умовою для забезпечення стабільного функціонування компанії в умовах швидко змінюваного економічного середовища. Зростання складності управлінських процесів і ризики, пов'язані з фінансовою нестабільністю, змушують підприємства шукати нові способи покращення якості внутрішнього контролю та аудиту. Система контролю фінансової стійкості забезпечує своєчасну оцінку і коригування фінансових стратегій, що дозволяє мінімізувати фінансові втрати та досягти оптимального використання ресурсів. Удосконалення таких процесів є важливим елементом для забезпечення ефективного управління обіговими коштами, оптимізації запасів і покращення ліквідності. Основні напрямки, які сприяють підвищенню ефективності і точності внутрішнього контролю і аудиту на підприємстві наведено на рис. 3.1.

Впровадження RFID-маркування є однією з ефективних інноваційних практик, що дозволяє значно підвищити точність і ефективність контролю оборотного капіталу. Завдяки використанню радіочастотної ідентифікації (RFID) підприємства можуть значно знизити ймовірність помилок під час

інвентаризації та відслідковування матеріальних цінностей на різних етапах їх руху. RFID-маркування дозволяє автоматично реєструвати кожну одиницю товару або матеріалу, що дає змогу швидко отримувати дані про наявність, місцезнаходження та терміни зберігання товарів [39, с.5]. Це не лише зменшує витрати на інвентаризацію, але й дозволяє підвищити ефективність управління запасами, оперативно коригувати потреби в матеріалах і прогнозувати закупівлі. Технологія знижує ймовірність зловживань і крадіжок, а також дає змогу більш точно планувати закупівлі, що в свою чергу покращує фінансову стійкість підприємства.

Рис.3.1. Напрямки вдосконалення внутрішнього контролю і аудиту фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка»

Джерело: побудовано автором на основі [39-40].

Автоматизація процесів аналізу запасів, зокрема за допомогою методів ABC і XYZ, дозволяє значно полегшити управлінські рішення, що стосуються закупівель і логістики. Завдяки інтеграції таких інструментів, як BAS та Power BI, підприємства можуть здійснювати швидкий і точний аналіз складу запасів, розподіляти їх за критеріями важливості для виробництва і продажу, а також прогнозувати рівень потреби у матеріалах на основі даних про попит. Метод ABC дозволяє класифікувати запаси на три групи за їх економічною значущістю: найбільш важливі (A), середні (B) та менш важливі (C), що допомагає зосередити ресурси на найбільш критичних товарах. XYZ-аналіз – математично-статистичний метод, який дає змогу проаналізувати і спрогнозувати стабільність продажів окремих видів товарів і коливання рівня спожитих тих чи інших товарів. Суть цього аналізу полягає у рорахунку для кожної товарної позиції коефіцієнта варіації, або коливання витрат і тоді цей коефіцієнт відображає відхилення витрат від середнього значення і виражається у відсотках. Автоматизація цих процесів не тільки спрощує управління запасами, але й забезпечує оптимізацію витрат на зберігання та транспортування, що також сприяє підвищенню фінансової стійкості підприємства [40, с.2-3].

Впровадження Lean-інструментів, таких як Kanban для управління постачанням матеріалів, Just-in-Time для зменшення запасів та 5S для організації складів, є важливими кроками до покращення контролю за оборотним капіталом. Kanban – система візуального контролю та управління виробництвом, тобто замість того, щоб закуповувати великі обсяги матеріалів заздалегідь ця система дозволяє визначити точний момент, коли необхідно поповнити запаси, орієнтуючись на поточний рівень потреба. Це дозволяє знизити рівень надлишкових запасів і забезпечити своєчасне поповнення складів без зайвих витрат. Just-in-Time (доставка матеріалів «точно-вчасно»), у свою чергу, дозволяє оптимізувати час між замовленням і отриманням товару, що знижує витрати на складування та зменшує потребу в додаткових оборотних коштах. 5S – це система організації робочого місця, яка дозволяє оптимізувати

використання простору, поліпшити ергономіку та зменшити час на пошук інструментів і матеріалів. Метод 5S складається з 5-ти етапів:

- сортування – видалення всього зайвого зі складу, збереження лише необхідних для роботи матеріалів та інструментів;
- систематизація – упорядкування всіх необхідних предметів, щоб вони були легко доступні та зберігалися в чітко визначених місцях;
- сьайво – підтримка чистоти на робочих місцях, що дозволяє уникнути збирання пилу або бруду, які можуть ускладнювати доступ до товарів чи матеріалів;
- стандартизація – створення стандартів для підтримки порядку та чистоти на робочих місцях і складах, що полегшує підтримку організації і підвищує ефективність;
- самодисципліна – формування культури постійного дотримання встановлених стандартів та процедур на всіх рівнях підприємства.

Впровадження цих принципів на складах дозволяє значно знизити час на пошук потрібних товарів чи матеріалів, підвищити ефективність роботи персоналу та зменшити помилки, пов'язані з неправильним зберіганням також забезпечити кращу видимість і контроль за запасами, що дозволяє своєчасно поповнювати їх у разі потреби [41, с.2].

Внутрішній контроль грошових потоків є важливим елементом для підтримки фінансової стійкості підприємства, оскільки від нього залежить здатність підприємства своєчасно оплачувати зобов'язання та інвестувати в розвиток. Щоденний Cash-Flow Dashboard – це інтерактивна панель управління, яка дозволяє моніторити всі грошові потоки підприємства в реальному часі. Її основною перевагою є можливість автоматичного оновлення даних, що забезпечує інтеграцію з ERP-системою та банківськими рахунками підприємства. Завдяки цьому, всі операції з руху грошових коштів автоматично фіксуються, і керівники отримують актуальні дані без необхідності вручну вносити інформацію.

Прогнозування на 7, 30 або 90 днів – це один з найбільш важливих елементів Cash-Flow Dashboard, який дозволяє підприємству заздалегідь планувати свої грошові потоки та вчасно виявляти потенційні проблеми з ліквідністю. Наприклад, в залежності від очікуваних надходжень та витрат, підприємство може оцінити, чи буде достатньо коштів для покриття поточних зобов'язань. Відповідно, керівництво отримує чітке уявлення про майбутні потреби в ліквідності та може своєчасно реагувати на можливі фінансові труднощі, зокрема, залучити додаткові кошти або переглянути бюджет.

Касовий GAP-аналіз є ще одним важливим інструментом для контролю грошових потоків, оскільки дозволяє виявити можливі розриви між прогнозованими надходженнями і витратами підприємства. Цей аналіз допомагає виявити невідповідність між фактичними і прогнозованими грошовими потоками і своєчасно вжити заходів для покриття дефіциту ліквідності. Регулярне проведення такого аналізу дає змогу більш точно планувати розміри необхідних фінансувань і визначати оптимальні шляхи їх залучення.

Стандартизація контролю фінансових потоків є ще одним важливим кроком для підвищення ефективності внутрішнього контролю. У цьому контексті важливо розробити чіткі правила пріоритезації платежів, встановити ліміти на видатки та політику погодження витрат, що забезпечує максимальну прозорість та контроль за рухом коштів та є необхідним для запобігання несанкціонованим витратам або неефективному використанню коштів.

Платіжні регламенти мають включати чітко визначені процедури для всіх етапів обробки платежів – від створення заявки на витрати до її затвердження та проведення. Зокрема, важливо визначити, які витрати є пріоритетними, а які можуть бути відтерміновані чи знижені, залежно від поточної фінансової ситуації підприємства. Встановлення лімітів на видатки дозволяє обмежити суму коштів, яка може бути витрачена без попереднього погодження з керівництвом або фінансовим відділом, що зменшує ризик перевищення бюджету.

Політика погодження витрат включає процедури для затвердження фінансових операцій на різних рівнях підприємства, що дозволяє забезпечити контроль за кожною витратою і мінімізувати ймовірність неефективних або неперіоритетних витрат. Це також сприяє кращій фінансовій дисципліні серед співробітників і забезпечує прозорість у фінансових операціях підприємства.

Впровадження внутрішніх аналітичних інструментів, таких як Power BI, є покращення управлінської звітності та аналізу фінансових результатів підприємства. Інтеграція з BAS та іншими джерелами даних дозволяє отримувати актуальну і точну інформацію про фінансові показники та на основі цих даних приймати обґрунтовані управлінські рішення. Використання таких інструментів дозволяє значно підвищити ефективність прийняття рішень, зменшити час на підготовку звітності та забезпечити більш детальний аналіз фінансових показників.

Автоматизація KPI (Key Performance Indicators) модулів є ключовим інструментом для ефективного управління фінансовою стійкістю підприємства. Вона дозволяє підприємству оперативно отримувати точні дані про фінансові показники, аналізувати їх у реальному часі та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Використання автоматизованих систем для моніторингу таких ключових коефіцієнтів, як коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, оборотність запасів та операційний cash flow, допомагає підприємствам не лише підтримувати фінансову стабільність, але й оптимізувати процеси, знижуючи фінансові ризики.

Check-lists для кожної ділянки є важливим інструментом для забезпечення ефективного контролю на всіх етапах виробничого процесу. Вони дозволяють систематизувати перевірки та своєчасно виявляти потенційні проблеми, що можуть виникнути в ході роботи. Один з ключових аспектів, який контролюється за допомогою таких списків — це рух матеріалів. Забезпечення точного обліку та своєчасного поповнення запасів дозволяє уникнути затримок у виробничому процесі, зберігати баланс між потребами виробництва і наявними ресурсами. Перевірки за цим напрямом включають

відстеження надходжень, правильність їх розподілу та використання, що знижує ймовірність надлишкових витрат або дефіциту матеріалів.

Інший важливий аспект, який контролюється через Check-lists – це контроль відходів. Відходи, що утворюються в процесі виробництва, мають бути належним чином зафіксовані та піддані аналізу. Важливо не лише правильно утилізувати відходи, а й знаходити можливості для їх переробки або повторного використання, що знижує витрати і має позитивний екологічний ефект. Такі перевірки дозволяють не лише дотримуватись екологічних стандартів, але й підвищувати економічну ефективність підприємства.

Третій важливий пункт – це дотримання виробничих норм. Забезпечення стабільної якості продукції та безпеки на робочих місцях є основним завданням підприємства. Перевірки за цим напрямом включають контроль за дотриманням встановлених норм, часу виконання робіт, використання ресурсів та ефективності виробничих потужностей. Це допомагає уникати несанкціонованих витрат і підтримувати високий рівень якості продукції, що в свою чергу сприяє зниженню ризиків та підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Процесні аудити (Lean Audit) – це «методика, яка полягає в проведенні щотижневих коротких перевірок ключових процесів» на досліджуваному підприємстві. Lean Audit орієнтований на мінімізацію витрат і часу, які витрачаються на перевірку, водночас зберігаючи високу якість і точність аудиту [41]. Це досягається завдяки фокусуванню на найбільш критичних аспектах, які мають прямий вплив на результативність і фінансову стійкість підприємства. Тому в Lean Audit не обмежуються лише перевіркою фінансових документів, а охоплюються й інші ключові операційні процеси – від постачання і зберігання товарів до управлінських процедур і взаємодії з клієнтами.

Завдяки регулярним коротким перевіркам аудитор може вчасно виявляти будь-які відхилення від стандартів, недоліки в організації роботи та пропозиції для вдосконалення. Це дозволяє оперативно вносити корективи, не чекаючи на регулярні великий аудит. Регулярність таких перевірок допомагає створити

культуру постійного вдосконалення, де кожен співробітник звикає до постійного моніторингу та дотримання стандартів якості.

Таким чином, удосконалення внутрішнього аудиту і контролю фінансової стійкості підприємства є важливим кроком для підвищення ефективності управління фінансами і забезпечення стабільного розвитку ПрАТ «Едельвіка» в умовах сучасного ринку. Впровадження новітніх технологій та методик дозволяє значно поліпшити точність і ефективність фінансового контролю, зменшити витрати і підвищити прозорість фінансових операцій, що в кінцевому результаті призводить до підвищення фінансової стійкості підприємства.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства ПрАТ «Едельвіка» було проведено всебічний аналіз теоретичних основ та практичних аспектів цієї проблеми. Виявлено, що, в умовах швидких змін в економічному середовищі, обліково-аналітичне забезпечення відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. Воно виступає інструментом для надання керівництву достовірної інформації, що дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Оцінка стану питання виявила, що в Україні активно розвиваються методи аналітичної оцінки фінансової стійкості. Різні автори, зокрема Л. М. Докієнко, Г. В. Савицька, І. А. Бланк, визначають фінансову стійкість підприємства як здатність організації стабільно функціонувати навіть у кризових умовах. У їхніх роботах підкреслюється важливість комплексного підходу до аналізу фінансового стану підприємства, включаючи як традиційні, так і новітні методи, зокрема застосування технологій для автоматизації процесів обліку та аналізу.

У рамках роботи досліджено теоретичні основи обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства. Визначено, що обліково-аналітичне забезпечення складається з двох основних компонентів: облікового та аналітичного забезпечення. Облікове забезпечення є базовим елементом, яке охоплює всі етапи облікових операцій – від первинного обліку до формування фінансової звітності. Аналітичне забезпечення трансформує облікові дані в аналітичні показники, які дозволяють оцінити рівень ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності тощо.

Виявлено, що обліково-аналітичне забезпечення має важливе значення в умовах кризових ситуацій, таких як пандемія COVID-19 та війна, коли підприємства змушені оперативно адаптувати свої стратегії для забезпечення фінансової стійкості. Враховуючи ці обставини, сучасні підприємства повинні

впроваджувати новітні технології для автоматизації обліку, а також застосовувати методи горизонтального, вертикального та трендового аналізу для прогнозу й оцінки можливих економічних ризиків.

У другому розділі було здійснено практичний аналіз організації обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства ПрАТ «Едельвіка». Для цього був проведений комплексний аналіз фінансової звітності підприємства за 2020-2024 роки, зокрема балансу та системи коефіцієнтів фінансової стійкості.

Аналіз показав, що підприємство продовжує демонструвати певні фінансові труднощі, зокрема через зростання поточних зобов'язань і залежність від короткострокових кредитів. Це обумовлено недостатністю власних оборотних коштів для покриття зростаючих потреб у фінансуванні запасів. Водночас, зростання власного капіталу, зокрема за рахунок нерозподіленого прибутку, дозволяє підприємству частково зменшити ризики фінансової нестабільності.

Значний акцент був зроблений на аналізі динаміки запасів, дебіторської заборгованості та зобов'язань підприємства. Збільшення запасів у 2022–2024 роках стало наслідком необхідності формування стратегічних запасів у зв'язку з перебоями у постачанні та підвищенням собівартості продукції. Збільшення дебіторської заборгованості вказує на відстрочення платежів, що є типовим для роботи з великими контрагентами, зокрема у сфері спецодягу та військової продукції.

Наступним етапом роботи була розробка рекомендацій щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка». Одним з основних кроків є розробка та затвердження внутрішнього «Положення про облік власного капіталу та зобов'язань», що дозволить регламентувати основні облікові операції та зменшити ризики помилок, пов'язаних із обробкою фінансової інформації. Така регламентація дозволить забезпечити більш детальну аналітику з обліку капіталу та

зобов'язань, що буде корисно для планування дивідендної політики, залучення або погашення боргу.

Ще одним важливим кроком є перегляд і деталізація рахунків бухгалтерського обліку для підвищення прозорості фінансової звітності. Зокрема, варто відкривати субрахунки для аналітики за видами акцій, кредитами, дебіторами, а також здійснювати перекласифікацію довгострокових зобов'язань, що наближаються до терміну погашення, в поточні зобов'язання для забезпечення точного відображення в балансі підприємства.

Для покращення аналітики також рекомендується застосувати інтеграційні інформаційні системи, які дозволяють автоматично вивантажувати фінансові дані з облікових програм та формувати аналітичні таблиці для щоквартальної оцінки фінансової стійкості підприємства, що дозволить своєчасно реагувати на зміни у фінансовій ситуації та вживати відповідні коригувальні заходи.

Забезпечення фінансової стійкості підприємства ПрАТ «Едельвіка» вимагає також застосування новітніх технологій для моніторингу фінансових показників. Впровадження цифрових дашбордів, які дозволяють в реальному часі отримувати оновлену інформацію про основні коефіцієнти, такі як ліквідність, рентабельність та фінансовий леверидж, допоможе підвищити ефективність управлінських рішень.

Ще одним важливим етапом удосконалення є використання матричного підходу для оцінки фінансових ризиків та розробка сценарного аналізу, який дозволяє змодельовати можливі економічні шоки та оцінити «запас міцності» підприємства, що дасть змогу підприємству бути готовим до зміни зовнішніх умов та оперативно реагувати на фінансові загрози.

Вдосконалення внутрішнього контролю та аудиту також є важливим напрямком для покращення обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості. Система внутрішнього контролю має бути орієнтована на своєчасне виявлення фінансових порушень та ефективне управління ризиками. Для цього підприємству необхідно впровадити автоматизовані системи моніторингу

фінансових потоків, що дозволить у реальному часі контролювати грошові потоки і оперативно реагувати на виникаючі проблеми. Впровадження Cash-Flow Dashboard та інших подібних інструментів дозволить значно підвищити точність фінансового аналізу та забезпечити своєчасне виявлення потенційних касових розривів.

Крім того, потрібно посилити контроль за витратами, що не мають безпосереднього відношення до основної діяльності підприємства. Це дозволить зменшити неефективне використання ресурсів і знизити витрати, що не приносять значного економічного ефекту. Рекомендується розробити чіткі правила пріоритезації витрат, а також запровадити систему регулярних перевірок і аудиторських перевірок витрат, щоб мінімізувати можливість нецільового використання коштів.

Використання методів аналізу великих даних також дозволить підприємству виявляти тренди і здійснювати більш точне прогнозування. Інструменти для аналізу великих даних можуть допомогти не лише у фінансовому аналізі, але й в оцінці ефективності бізнес-процесів, що сприятиме оптимізації витрат та підвищенню загальної ефективності діяльності підприємства.

Результати даного дослідження мають важливе значення для теорії та практики управління фінансовою стійкістю підприємств. Вони сприяють розвитку методичних підходів до аналізу фінансової стійкості, зокрема у контексті обліково-аналітичного забезпечення. Практичні рекомендації щодо покращення обліку власного капіталу та зобов'язань, удосконалення методики аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства та вдосконалення системи внутрішнього контролю є важливими інструментами для забезпечення стабільності фінансових показників підприємств, зокрема в умовах економічної нестабільності.

Розроблені рекомендації можуть бути використані не лише ПрАТ «Едельвіка», але й іншими підприємствами, що функціонують у схожих економічних умовах, зокрема в текстильній та інших індустріях, які мають

значну залежність від зовнішніх постачальників і споживачів. Вони можуть стати основою для подальших досліджень у галузі фінансового менеджменту та обліково-аналітичного забезпечення.

Запропоновані в роботі методи та рекомендації мають потенціал для поліпшення управлінських рішень на підприємствах і можуть бути використані для вдосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення фінансової стійкості в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Докієнко Л. М. Концептуальні підходи до комплексної діагностики фінансової стійкості підприємства. Підприємництво та інновації. 2020. № 14. С. 25–31. URL: <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/362/354>.
2. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства. - Київ: Знання, 2021. - 410 с.
3. Бланк І. А. Управління фінансовою стійкістю підприємства. - Київ: Ніка-Центр, 2020. - 368 с.
4. Вівчар О.Й., Кос Т.Ю. Сучасні методи оцінювання фінансової стійкості підприємства. Молодий вчений. 2023. № 4 (116). С. 115–119. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5822/5693>.
5. Томашук І.В, Томашук І.О. Управління фінансовими ризиками підприємства як складова забезпечення сталого функціонування суб'єкта економіки. Економіка та суспільство. 2022. № 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-64>.
6. Іващенко Г.А., Головаш С.О. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством. Економіка та суспільство. 2017. № 12. С. 260–267. URL: https://www.researchgate.net/profile/Oleg-Maiboroda/publication/360600898_DIRECTIONS_FOR_IMPROVING_THE_EFFICIENCY_OF_EVALUATION_OF_LIQUIDITY_AND_SOLVENCY_OF_ENTERPRISES/links/627fcde0973bbb29cc7e6be4/DIRECTIONS-FOR-IMPROVING-THE-EFFICIENCY-OF-EVALUATION-OF-LIQUIDITY-AND-SOLVENCY-OF-ENTERPRISES.pdf#page=260.
7. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 912 с.
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV : станом на 3 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

9. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 № 73 : станом на 6 берез. 2025 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

10. Про внесення змін до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» : Наказ М-ва фінансів України від 18.03.2024 № 130.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0493-24#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

11. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ М-ва фінансів України від 27.04.2000 № 92 : станом на 29 лип. 2022 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ М-ва фінансів України від 18.10.1999 № 242 : станом на 17 лют. 2023 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

13. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ М-ва фінансів України від 20.10.1999 № 246 : станом на 1 січ. 2023 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

14. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ М-ва фінансів України від 31.01.2000 № 20 : станом на 3 листоп. 2020 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

15. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: Наказ М-ва фінансів України від 30.11.2001 № 559 : станом на 3 січ. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

16. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ М-ва фінансів України від 25.02.2000 № 39 : станом на 6 берез. 2025 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text> (дата звернення: 10.09.2025).

17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (дата звернення: 11.09.2025).

18. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7). Звіт про рух грошових коштів : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019#Text (дата звернення: 11.09.2025).

19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 (МСБО 8). Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_020#Text (дата звернення: 11.09.2025).

20. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 (МСФЗ 9). Фінансові інструменти : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016#Text (дата звернення: 11.09.2025).

21. Міжнародний стандарт фінансової звітності 13 (МСФЗ 13). Оцінка справедливої вартості : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від

01.01.2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_068#Text (дата звернення: 11.09.2025).

22. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ М-ва фінансів України від 28.03.2013 № 433 : станом на 02 лют.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення: 11.09.2025).

23. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : Наказ М-ва фінансів України від 30.11.1999 № 291 : станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> (дата звернення: 11.09.2025).

24. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Інстр. М-ва фінансів України від 30.11.1999 № 291 : станом на 13 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 11.09.2025).

25. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006626-06#Text> (дата звернення: 11.09.2025).

26. Іванчук Н.В. Аналіз фінансової стійкості підприємства : конспект лекцій. URL: <https://moodle.ua.edu.ua/mod/resource/view.php?id=27485>.

27. Обліково-аналітичне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємств торгівлі : монографія /І. Нагорна та ін. Харків :Іванченко І.С., 2020.133 с.URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/8b261225-9c60-4fbd-a743-4ad22782cb93/content>.

28. Дропа Я.Б. Фінансовий аналіз : Навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2023. 238 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Dropa-Navchalnyy-posibnyk-2024.pdf>.

29. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI : станом на 5 жовт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 15.10.2025).

30. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ М-ва фінансів України від 02.09.2014 № 879 : станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 30.10.2025).

31. Добровольська О. В. Ринок факторингових послуг: проблеми розвитку та перспективи. Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. 2015. № 1 (31). С. 166–169. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/533/1/18.pdf>.

32. Рябчук О.Г, Мосійчук Є.О. Аудит фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2025. № 73. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-11>.

33. Старіння дебіторської заборгованості: вичерпний посібник з управління грошовими потоками та кредитним ризиком | Emagia.com. <https://www.emagia.com/>. URL: <https://www.emagia.com/uk/blog/aging-in-accounts-receivable/>.

34. Ткаченко Є.Ю, Зінченко В.В. Сучасні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства. *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*. 2024. № 86. С. 153–159. URL: https://bses.in.ua/journals/2024/86_2024/26.pdf.

35. Козлова О.С. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 10 (50). С. 914–918. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_met a&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=molv_2017_10_209.

36. Костенко Ю.О., Короленко О.Б., Гузь М.М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77>.

37. Маляр Н.А., Довбня С.Б. Удосконалення оцінки фінансової стійкості підприємства: інтегральний підхід. *Майбутнє - аудит* : Матеріали міжнар. науково-практ. інтернет-конф., м. Кривий Ріг. 2025. с. 197–200.

URL: https://www.knu.edu.ua/storage/files/2/Наука/Конференції/Конференції_2025/Май.бутн.аудит_2025_19_03_25.pdf#page=197.

38. Бондаренко Я.І., Докієнко Л.М. Сучасні методи оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Конкурентні стратегії розвитку економіки в умовах глобальних викликів* : Матеріали IV Міжнар. наук. конф., м. Київ. с. 52–54. URL: https://iuf.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/IUF_Conference-2022-prav.pdf#page=52.

39. Завербний А.С., Крикавський Є.В. Проблеми та потенційні можливості RFID-маркування товарів як засобу ідентифікування за умов євроінтеграції. Zenodo. URL: <https://zenodo.org/records/3678870>.

40. Марченко В.М., Башилова В.П. ABC-XYZ-аналіз як засіб управління асортиментом машинобудівного підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. № 13. С. 597–601. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/100.pdf.

41. Петров Е.С. Аналіз методів підвищення ефективності складального виробництва за принципами Lean production. Харків, 2024. URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/224e9a90-5b6e-4127-bfd4-5b910752aa0b/content>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2020 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, день)	2020	10	01
за ЄДРПОУ	20134458		
за КОАТУУ	0710100000		
за КОПФГ	230		
за КВЕД	13.20		

ДОКУМЕНТ ПРОВІРЕНИЙ

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Едельвіка"**Територія **ВОЛИНЬСЬКА**Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство**Вид економічної діяльності **Ткацьке виробництво**Середня кількість працівників **1 236**Адреса, телефон **вулиця Карбінцева, буд. 2, м. ЛУЦЬК, ЛУЦЬКИЙ РАЙОН, ВОЛИНЬСЬКА ОБЛ., 43023**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2020** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 115	801
первісна вартість	1001	1 745	1 745
накопичена амортизація	1002	630	944
Незавершені капітальні інвестиції	1005	43	7
Основні засоби	1010	29 009	24 222
первісна вартість	1011	60 688	60 677
знос	1012	31 679	36 455
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	115	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	30 283	25 030
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	80 783	102 242
Виробничі запаси	1101	15 492	24 117
Незавершене виробництво	1102	9 751	10 333
Готова продукція	1103	50 873	62 801
Товари	1104	4 667	4 990
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10 444	9 978
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	4 248	12 060
з бюджетом	1135	-	2 134
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	101	77
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	671	122 612
Готівка	1166	61	38
Рахунки в банках	1167	563	122 574
Витрати майбутніх періодів	1170	28	24
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку А

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	6	77
Усього за розділом II	1195	96 281	249 204
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	126 564	274 234

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 801	4 801
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	18 577	18 461
Додатковий капітал	1410	30 240	30 240
Емісійний дохід	1411	30 240	30 240
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	7 500	7 500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	27 287	27 435
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	88 405	88 437
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3 040	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	3 040	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	9 642	25 103
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	8 880	10 317
розрахунками з бюджетом	1620	315	312
у тому числі з податку на прибуток	1621	137	101
розрахунками зі страхування	1625	5	235
розрахунками з оплати праці	1630	16	896
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	33	136 263
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 020	970
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15 208	11 701
Усього за розділом III	1695	35 119	185 797
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	126 564	274 234

Керівник

Головний бухгалтер

Юрій
Анатолійови

Ірина
Миколаївна

Переходько Юрій Анатолійович

Яцук Ірина Миколаївна

¹ Визначальний орган, встановлений центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Б

Баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2021 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Едельвіка"**

Територія **ВОЛИНЬСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство**

Вид економічної діяльності **Ткацьке виробництво**

Середня кількість працівників **2 236**

Адреса, телефон **вулиця Карбишева, буд. 2, м. ЛУЦЬК, ЛУЦЬКИЙ РАЙОН, ВОЛИНЬСЬКА ОБЛ., 43023**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, день)	2022	01	01
за ЄДРПОУ	20134458		
за КАТОТГ	UA07080170010083384		
за КОПФГ	230		
за КВЕД	13.20		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на **31 грудня 2021** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	801	530
первісна вартість	1001	1 745	1 745
накопичена амортизація	1002	944	1 215
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7	3 745
Основні засоби	1010	24 222	19 890
первісна вартість	1011	60 677	60 180
знос	1012	36 455	40 290
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	25 030	24 165
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	102 242	98 546
виробничі запаси	1101	24 117	30 767
незавершене виробництво	1102	10 333	12 668
готова продукція	1103	62 801	51 030
товари	1104	4 990	4 081
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9 978	5 960
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	12 060	11 083
з бюджетом	1135	2 134	11 132
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	77	49
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	122 612	1 686
гопівка	1166	38	67
рахунки в банках	1167	122 574	1 616
Витрати майбутніх періодів	1170	24	49
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Б

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	77	48
Усього за розділом II	1195	249 204	128 553
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	274 234	152 718

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 801	4 801
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	18 461	17 825
Додатковий капітал	1410	30 240	30 240
смісійний дохід	1411	30 240	30 240
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	7 500	7 500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	27 435	51 163
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	88 437	111 529
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	25 103	22 118
Векселі видачі	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	10 317	9 358
розрахунками з бюджетом	1620	312	165
у тому числі з податку на прибуток	1621	101	158
розрахунками зі страхування	1625	235	6
розрахунками з оплати праці	1630	896	34
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	136 263	410
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	970	1 060
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 701	7 838
Усього за розділом III	1695	185 797	41 189
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Усього за розділом IV	1705	-	-
Баланс	1900	274 234	152 718

Керівник

Головний бухгалтер

Юрій
Анатолійови
БП Яцук
Ірина
Миколаївна

ПЕРЕХОДЬКО Юрій

ЯЦУК Ірина

1. Категорії адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток В

Баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2022 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТІЙНО

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Едельвіка"**

Територія **ВОЛИНСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство**

Вид економічної діяльності **Ткацке виробництво**

Середня кількість працівників **2 232**

Адреса, телефон **вулиця Карбишева, буд. 2, м. ЛУТЦЬК, ЛУТЦЬКИЙ РАЙОН, ВОЛИНСЬКА ОБЛ., 43023**

0503830769

Одиниця виміру: тис. грн. без десятикового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2022** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	530	535
первісна вартість	1001	1 745	1 992
накопичена амортизація	1002	1 215	1 457
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 745	-
Основні засоби	1010	19 890	35 217
первісна вартість	1011	60 180	82 590
знос	1012	40 290	47 373
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	24 165	35 752
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	98 546	124 395
виробничі запаси	1101	30 767	38 108
незавершене виробництво	1102	12 668	19 274
готова продукція	1103	51 030	63 579
товари	1104	4 081	3 434
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 960	13 431
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	11 083	10 725
з бюджетом	1135	11 132	10 378
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	49	62
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 686	15 155
гопівка	1166	67	100
рахунки в банках	1167	1 616	15 050
Витрати майбутніх періодів	1170	49	26
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку В

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	48	488
Усього за розділом II	1195	128 553	174 660
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	152 718	210 412

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 801	4 801
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	17 825	17 825
Додатковий капітал	1410	30 240	30 240
емісійний дохід	1411	30 240	30 240
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	7 500	7 500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	51 163	57 931
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	111 529	118 297
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	22 118	48 910
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	9 558	5 577
розрахунками з бюджетом	1620	165	1 357
у тому числі з податку на прибуток	1621	101	982
розрахунками зі страхування	1625	6	409
розрахунками з оплати праці	1630	34	1 496
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	410	2 925
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 060	1 973
Доходи майбутніх періодів	1665	-	1 247
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7 838	28 221
Усього за розділом III	1695	41 189	92 115
IV. Зобов'язання, пов'язані з нероботними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1900	-	-
Баланс	1900	152 718	210 412

Керівник

Головний бухгалтер

Юрій
Анатолійови
БП Яцук
Ірина
Миколаївна

ПЕРЕХОДЬКО Юрій

ЯЦУК Ірина

1 Кодифікатор за одиниць територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Визначено в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Д Баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2023 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТОВИЙ			
Дата (рік, місяць, день)	2023	01	01
за ЄДРПОУ	20134458		
за КОТДТТ	UA07080170010083384		
за КОІФГ	230		
за КВЕД	13.20		

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Едельвіка"**

Територія **ВОЛИНСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство**

Вид економічної діяльності **Ткацьке виробництво**

Середня кількість працівників **2 236**

Адреса, телефон **вулиця Карбишева, буд. 2, м. ЛУЦЬК, ЛУЦЬКИЙ РАЙОН, ВОЛИНСЬКА обл., 43023**

0503830769

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2023** р.

Форма №1 Кол за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	535	282
первісна вартість	1001	1 992	1 992
накопичена амортизація	1002	1 457	1 710
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	13 544
Основні засоби	1010	35 217	33 272
первісна вартість	1011	82 590	89 785
знос	1012	47 373	56 513
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	35 752	47 098
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	124 395	155 013
виробничі запаси	1101	38 108	44 544
незавершене виробництво	1102	19 274	16 504
готова продукція	1103	63 579	90 335
товари	1104	3 434	3 630
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	13 431	19 489
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	10 725	9 448
з бюджетом	1135	10 378	3 161
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	62	6 014
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	15 155	6 204
готівка	1166	100	66
рахунки в банках	1167	15 050	6 108
Витрати майбутніх періодів	1170	26	106
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Д

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	488	86
Усього за розділом II	1195	174 660	199 521
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	210 412	246 619

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 801	4 801
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	17 825	17 825
Додатковий капітал	1410	30 240	30 240
емісійний дохід	1411	30 240	30 240
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	7 500	7 500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	57 931	80 634
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	118 297	141 000
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	16 902
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	16 902
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	48 910	36 443
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	9 678
товари, роботи, послуги	1615	5 577	5 291
розрахунками з бюджетом	1620	1 357	2 229
у тому числі з податку на прибуток	1621	982	1 890
розрахунками зі страхування	1625	409	354
розрахунками з оплати праці	1630	1 496	1 264
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 925	342
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 973	2 044
Доходи майбутніх періодів	1665	1 247	968
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	28 221	30 104
Усього за розділом III	1695	92 115	88 717
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Усього за розділом IV	1800	-	-
Баланс	1900	210 412	246 619

Керівник

Головний бухгалтер

ПЕРЕХОДЬКО Юрій
ЯЦУК Ірина
Миколаївна

ПЕРЕХОДЬКО Юрій

ЯЦУК Ірина

1. Кошикатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначення в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Е
Баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2024 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Едельвіка"**

Територія **ВОЛИНСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство**

Вид економічної діяльності **Ткацьке виробництво**

Середня кількість працівників **214**

Адреса, телефон **вулиця Промислова, буд. 1/6, м. ЛУЦЬК, ВОЛИНСЬКА обл., 43023, Україна**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, день)
за ЄДРПОУ
за КАТОТТГ
за КОПФГ
за КВЕД

2025 01 01
20134458
UA07080170010083384
230
13.20

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	282	946
первісна вартість	1001	1 992	2 805
накопичена амортизація	1002	1 710	1 859
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13 544	-
Основні засоби	1010	33 272	42 180
первісна вартість	1011	89 785	107 754
знос	1012	56 513	65 574
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	47 098	43 126
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	155 013	209 895
виробничі запаси	1101	44 544	65 914
незавершене виробництво	1102	16 504	26 494
готова продукція	1103	90 335	112 695
товари	1104	3 630	4 792
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	19 489	27 845
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	9 448	3 954
з бюджетом	1135	3 161	809
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 014	4 594
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 204	1 923
готівка	1166	66	53
рахунки в банках	1167	6 108	1 870
Витрати майбутніх періодів	1170	106	11
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Продовження додатку Е

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	86	182
Усього за розділом II	1195	199 521	249 213
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	246 619	292 339

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 801	4 801
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	17 825	17 621
Додатковий капітал	1410	30 240	30 240
емісійний дохід	1411	30 240	30 240
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	7 500	7 500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	80 634	107 832
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	141 000	167 994
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	16 902	10 032
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	16 902	10 032
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	36 443	56 420
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	9 678	13 708
товари, роботи, послуги	1615	5 291	1 532
розрахунками з бюджетом	1620	2 229	1 758
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 890	1 334
розрахунками зі страхування	1625	354	394
розрахунками з оплати праці	1630	1 264	1 369
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	342	488
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 044	2 589
Доходи майбутніх періодів	1665	968	1 436
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	30 104	34 619
Усього за розділом III	1695	88 717	114 313
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Усього за розділом IV	1800	-	-
Баланс	1900	246 619	292 339

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Переходько
Юрій
Анатолійович

ЕП Яцук Ірина
Миколаївна

ПЕРЕХОДЬКО Юрій

ЯЦУК Ірина

¹ Коэффициент административно-территориальных единиц та территорий территориальных образований.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Ж
Фінансові розрахунки на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка»

Таблиця Ж.1

Порівняльний аналітичний баланс ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Роки										Абсолютний приріст суми, тис. грн				Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024									
	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Актив																		
Необоротні активи	25 030,00	9,13	24 165,00	15,82	35 752,00	16,99	47 098,00	19,10	43 126,00	14,75	-865,00	11 587,00	11 346,00	-3 972,00	-3,46	47,95	31,74	-8,43
Оборотні активи	249 204,00	90,87	128 553,00	84,18	174 660,00	83,01	199 521,00	80,90	249 213,00	85,25	-120 651,00	46 107,00	24 861,00	49 692,00	-48,41	35,87	14,23	24,91
Баланс	274 234,00	100,00	152 718,00	100,00	210 412,00	100,00	246 619,00	100,00	292 339,00	100,00	-121 516,00	57 694,00	36 207,00	45 720,00	-44,31	37,78	17,21	18,54
Пасив																		
Власний капітал	88 437,00	32,25	111 529,00	73,03	118 297,00	56,22	141 000,00	57,17	167 994,00	57,47	23 092,00	6 768,00	22 703,00	26 994,00	26,11	6,07	19,19	19,14
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 902,00	6,85	10 032,00	3,43	0,00	0,00	16 902,00	-6 870,00	-	-	-	-40,65
Поточні зобов'язання і забезпечення	185 797,00	67,75	41 189,00	26,97	92 115,00	43,78	88 717,00	35,97	114 313,00	39,10	-144 608,00	50 926,00	-3 398,00	25 596,00	-77,83	123,64	-3,69	28,85
Баланс	274 234,00	100,00	152 718,00	100,00	210 412,00	100,00	246 619,00	100,00	292 339,00	100,00	-121 516,00	57 694,00	36 207,00	45 720,00	-44,31	37,78	17,21	18,54

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.

Таблиця Ж.2

Динаміка складу і структури необоротних активів ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Роки										Абсолютний приріст, тис. грн				Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024									
	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Нематеріальні активи	801,00	3,20	530,00	2,19	535,00	1,50	282,00	0,60	946,00	2,19	-271,00	5,00	-253,00	664,00	-33,83	0,94	-47,29	235,46
Незавершені капітальні інвестиції	7,00	0,03	3 745,00	15,50	0,00	0,00	13 544,00	28,76	0,00	0,00	3 738,00	-3 745,00	13 544,00	-13 544,00	53 400,00	-100,00	100,00	-100,00
Основні засоби	24 222,00	96,77	19 890,00	82,31	35 217,00	98,50	33 272,00	70,64	42 180,00	97,81	-4 332,00	15 327,00	-1 945,00	8 908,00	-17,88	77,06	-5,52	26,77
Всього	25 030,00	100,00	24 165,00	100,00	35 752,00	100,00	47 098,00	100,00	43 126,00	100,00	-865,00	11 587,00	11 346,00	-3 972,00	-3,46	47,95	31,74	-8,43

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.

Продовження додатку Ж

Таблиця Ж.3

Динаміка складу і структури оборотних активів ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Роки										Абсолютний приріст, тис. грн				Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024									
	Сума, тис. грн	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн	Струк-тура, %	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Запаси	102 242,00	41,03	98 546,00	76,66	124 395,00	71,22	155 013,00	77,69	209 895,00	84,22	-3 696,00	25 849,00	30 618,00	54 882,00	-3,61	26,23	24,61	35,40
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	9 978,00	4,00	5 960,00	4,64	13 431,00	7,69	19 489,00	9,77	27 845,00	11,17	-4 018,00	7 471,00	6 058,00	8 356,00	-40,27	125,35	45,10	42,88
Дебіторська заборгованість за розрахунками	14 194,00	5,70	22 215,00	17,28	21 103,00	12,08	12 609,00	6,32	4 763,00	1,91	8 021,00	-1 112,00	-8 494,00	-7 846,00	56,51	-5,01	-40,25	-62,23
Інша поточна дебіторська заборгованість	77,00	0,03	49,00	0,04	62,00	0,04	6 014,00	3,01	4 594,00	1,84	-28,00	13,00	5 952,00	-1 420,00	-36,36	26,53	9 600,00	-23,61
Грошові кошти та їх еквіваленти	122 612,00	49,20	1 686,00	1,31	15 155,00	8,68	6 204,00	3,11	1 923,00	0,77	-120 926,00	13 469,00	-8 951,00	-4 281,00	-98,62	798,87	-59,06	-69,00
Витрати майбутніх періодів	24,00	0,01	49,00	0,04	26,00	0,01	106,00	0,05	11,00	0,00	25,00	-23,00	80,00	-95,00	104,17	-46,94	307,69	-89,62
Інші оборотні активи	77,00	0,03	48,00	0,04	488,00	0,28	86,00	0,04	182,00	0,07	-29,00	440,00	-402,00	96,00	-37,66	916,67	-82,38	111,63
Всього	249 204,00	100,00	128 553,00	100,00	174 660,00	100,00	199 521,00	100,00	249 213,00	100,00	-120 651,00	46 107,00	24 861,00	49 692,00	-48,41	35,87	14,23	24,91

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.

Таблиця Ж.4

Динаміка складу і структури власного капіталу ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Роки										Абсолютний приріст, тис. грн				Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024									
	Сума, тис. грн	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн	Струк-тура, %	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Зареєстрований (пайовий капітал)	4 801,00	5,43	4 801,00	4,30	4 801,00	4,06	4 801,00	3,40	4 801,00	2,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Капітал у дооцінках	18 461,00	20,87	17 825,00	15,98	17 825,00	15,07	17 825,00	12,64	17 621,00	10,49	-636,00	0,00	0,00	-204,00	-3,45	0,00	0,00	-1,14
Додатковий капітал	30 240,00	34,19	30 240,00	27,11	30 240,00	25,56	30 240,00	21,45	30 240,00	18,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Резервний капітал	7 500,00	8,48	7 500,00	6,72	7 500,00	6,34	7 500,00	5,32	7 500,00	4,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	27 435,00	31,02	51 163,00	45,87	57 931,00	48,97	80 634,00	57,19	107 832,00	64,19	23 728,00	6 768,00	22 703,00	27 198,00	86,49	13,23	39,19	33,73
Всього	88 437,00	100,00	111 529,00	100,00	118 297,00	100,00	141 000,00	100,00	167 994,00	100,00	23 092,00	6 768,00	22 703,00	26 994,00	26,11	6,07	19,19	19,14

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.

Продовження додатку Ж

Таблиця Ж.5

Динаміка складу і структури зобов'язань і забезпечень ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Роки										Абсолютний приріст, тис. грн				Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024									
	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Довгострокові зобов'язання	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 902,00	16,00	10 032,00	8,07	0,00	0,00	16 902,00	-6 870,00	-	-	100,00	-40,65
Поточні зобов'язання	185 797,00	100,00	41 189,00	100,00	92 115,00	100,00	88 717,00	84,00	114 313,00	91,93	-144 608,00	50 926,00	-3 398,00	25 596,00	-77,83	123,64	-3,69	28,85
Всього	185 797,00	100,00	41 189,00	100,00	92 115,00	100,00	105 619,00	100,00	124 345,00	100,00	-144 608,00	50 926,00	13 504,00	18 726,00	-77,83	123,64	14,66	17,73

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.

Таблиця Ж.6

Динаміка складу і структури поточних зобов'язань і забезпечень ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Роки										Абсолютний приріст, тис. грн				Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024									
	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Короткострокові кредити банків	25 103,00	13,51	22 118,00	53,70	48 910,00	53,10	36 443,00	41,08	56 420,00	49,36	-2 985,00	26 792,00	-12 467,00	19 977,00	-11,89	121,13	-25,49	54,82
Поточна кредиторська заборгованість за:																		
довгостроковими зобов'язаннями	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 678,00	10,91	13 708,00	11,99	0,00	0,00	9 678,00	4 030,00	-	-	-	41,64
товари, роботи, послуги	10 317,00	5,55	9 558,00	23,21	5 577,00	6,05	5 291,00	5,96	1 532,00	1,34	-759,00	-3 981,00	-286,00	-3 759,00	-7,36	-41,65	-5,13	-71,05
розрахунками з бюджетом	312,00	0,17	165,00	0,40	1 357,00	1,47	2 229,00	2,51	1 758,00	1,54	-147,00	1 192,00	872,00	-471,00	-47,12	722,42	64,26	-21,13
розрахунками зі страхування	235,00	0,13	6,00	0,01	409,00	0,44	354,00	0,40	394,00	0,34	-229,00	403,00	-55,00	40,00	-97,45	6 716,67	-13,45	11,30
розрахунками з оплати праці	896,00	0,48	34,00	0,08	1 496,00	1,62	1 264,00	1,42	1 369,00	1,20	-862,00	1 462,00	-232,00	105,00	-96,21	4 300,00	-15,51	8,31
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	136 263,00	73,34	410,00	1,00	2 925,00	3,18	342,00	0,39	488,00	0,43	-135 853,00	2 515,00	-2 583,00	146,00	-99,70	613,41	-88,31	42,69
Поточні забезпечення	970,00	0,52	1 060,00	2,57	1 973,00	2,14	2 044,00	2,30	2 589,00	2,26	90,00	913,00	71,00	545,00	9,28	86,13	3,60	26,66
Доходи майбутніх періодів	0,00	0,00	0,00	0,00	1 247,00	1,35	968,00	1,09	1 436,00	1,26	0,00	1 247,00	-279,00	468,00	-	-	-22,37	48,35
Інші поточні зобов'язання	11 701,00	6,30	7 838,00	19,03	28 221,00	30,64	30 104,00	33,93	34 619,00	30,28	-3 863,00	20 383,00	1 883,00	4 515,00	-33,01	260,05	6,67	15,00
Всього	185 797,00	100,00	41 189,00	100,00	92 115,00	100,00	88 717,00	100,00	114 313,00	100,00	-144 608,00	50 926,00	-3 398,00	25 596,00	-77,83	123,64	-3,69	28,85

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.

Продовження додатку Ж

Таблиця Ж.7

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ПрАТ «Едельвіка» за 2020–2024 рр.

Показники	Роки					Темп приросту, %			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Власний капітал, тис. грн	88 437,00	111 529,00	118 297,00	141 000,00	167 994,00	26,11	6,07	19,19	19,14
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис. грн	0,00	0,00	0,00	16 902,00	10 032,00	-	-	100,00	-40,65
Короткострокові кредити банків і позики, тис. грн	25 103,00	22 118,00	48 910,00	36 443,00	56 420,00	-11,89	121,13	-25,49	54,82
Необоротні активи, тис. грн	25 030,00	24 165,00	35 752,00	47 098,00	43 126,00	-3,46	47,95	31,74	-8,43
Запаси, тис. грн	102 242,00	98 546,00	124 395,00	155 013,00	209 895,00	-3,61	26,23	24,61	35,40
Власні джерела формування запасів, тис. грн	63 407,00	87 364,00	82 545,00	93 902,00	124 868,00	37,78	-5,52	13,76	32,98
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн	63 407,00	87 364,00	82 545,00	110 804,00	134 900,00	37,78	-5,52	34,23	21,75
Основні джерела формування запасів, тис. грн	88 510,00	109 482,00	131 455,00	147 247,00	191 320,00	23,69	20,07	12,01	29,93
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн	-38 835,00	-11 182,00	-41 850,00	-61 111,00	-85 027,00	-71,21	274,26	46,02	39,14
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн	-38 835,00	-11 182,00	-41 850,00	-44 209,00	-74 995,00	-71,21	274,26	5,64	69,64
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн	-13 732,00	10 936,00	7 060,00	-7 766,00	-18 575,00	-179,64	-35,44	-210,00	139,18
Тип фінансової стійкості	Кризовий	Нестійкий	Нестійкий	Кризовий	Кризовий	х	х	х	х

*Джерело: розраховано автором на основі Балансу ПрАТ «Едельвіка» за 2020-2024рр.